Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Virupskolen i Hjortshøj

40 år
1963 - 2003

Skole og Sogn

Jubilæumsskrift

Indhold

Sogn og skole	3
Børn af naturen	4
Blodbøgen	4
Trutfest og småhistorier	6
Man kan vel ikke gøre for at man har charme!	8
Sans for omsorg	9
Hvem er det egentlig der bestemmer?	10
7.klasse 1973	11
Da kvinderne tog ledelse	12
Børn i naturen	14
Minder fra min tid som børnehaveklasseleder	16
Prølaer	17
Udtog af "En Landsbydegns dagbog"	18
Skoleorkesteret	20
„Kridttiden"	24
Disciplin	25
Hjortshøj gennem tiderne fra 1963 og til idag	26
Børn og voksne på de skrå brædder	28
Livets gang i Hjortshøj	29
Vi kalder den farfars skole	30
Virupskolens pelikan?	32
Virupskolen ÅBEN SKOLE	33
Ansættelse af en pedel og lærere	34
Vred over ukvemsord	35
Ministerielt besøg	36
IT og ansvar	37
Erindringsbilleder fra en landsbydegn	38
At lære at leve et ordentligt liv	40
Er du gravid - eller mangler du frisk luft ?	43
Ny skoleleder på 40-årsdagen	44
Tæt på borgerkrig i Hjortshøj	45
Det sete afhænger af øjnene, der ser!	45
Virksomheder i Hesselballe	46
Vinterlejrskoler 90-91-92-93-94	48
Kyssesteder i Hjortshøj	50
Rasmus Hastrup	52
Et hip til den kvindelige degn	53
Må man køre på rulleskøjter i kirken?	54
En sang til Virupskolen	56
Virupskolesangen	57
Efterskrift	58

Forsidefoto: Niels Scheldahl skuer ud over det område, hvor skolen blev bygget

Virupskolen i Hjortshøj - Skole og sogn

Dette hæfte er udarbejdet i forbindelse med Virupskolens 40 års jubilæum. Det er uddelt til alle skolens hjem i 2003, skolens personale og samarbejdspartnere, samt 800 tidligere elever, som deltog i jubilæumsfesten d. 13/9. 2003.

Hæftet kan købes for 50 kr. ved henvendelse til:

Virupskolen, Virupvej 75, 8530 Hjortshøj

Telefon: 87431122

e-mail: vir@aaks.aarhus.dk

Lay-out: Søren Torp Nielsen

Sogn og skole

Torsdag den 10. oktober 2002 mødtes en gruppe mennesker med tilknytning til Hjortshøj sogn og Virupskolen i skolens bibliotek i anledning af, at skolen i august 2003 kan fejre sin 40 års fødselsdag.

Mødet gav anledning til en spændende snak om sogn og skole i de år, de fremmødte havde erindringer om.

Og det gik mere end 40 år tilbage!

Mødets primære anledning var naturligvis en drøftelse af, hvad der skal ske i anledning af jubilæet.

Og der var mange ideer!

En af dem var, at der skulle laves et jubilæumsskrift. Men ikke bare for skolen, men med inddragelse også af sognets historie i den nyere tid.

Resultatet foreligger nu - og det er blevet flot.

Rigtig mange har øst ud af deres erindringer om livet på og omkring skolen.

Så det er som besluttet ikke „bare" en skolehistorie, men også en sognehistorie.

Vi er sikre på, at læserne af bogen ofte, som vi, vil sidde med et smil på læben og endnu engang glædes over at bo eller have boet et så dejligt sted som Hjortshøj er.

Tak til Kjems-fonden for støtte til denne bog.

K.E. Mortensen

Ove Overgaard Nielsen Frode Nielsen

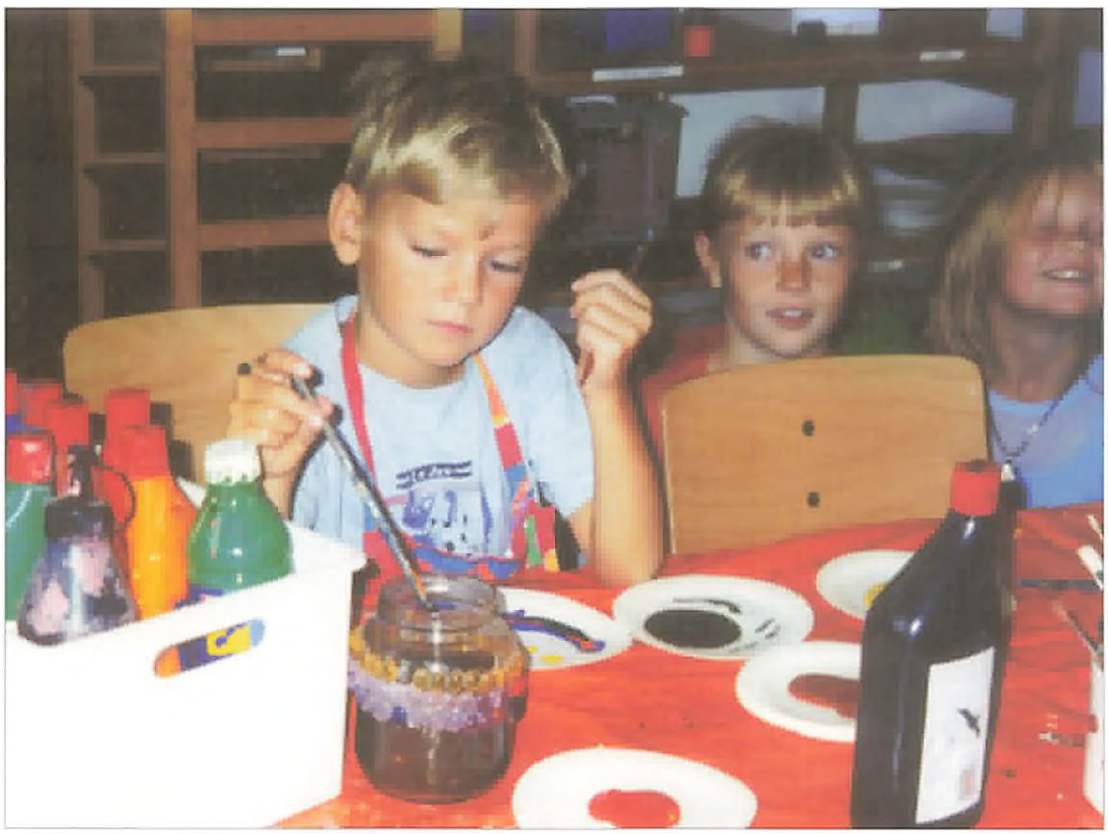

Børn af naturen

Hun så forundret på mig, men efterhånden som jeg fortalte om skolen ved skoven og bækken om os elever der gang på gang fik lov til at opleve naturens magi på nærmeste hold og om de engagerede lærere og forældre bredte der sig et smil på hendes læber.

Af Søren Meinert

Da generalsekretæren for WHO, Gro Harlem Brundtland, for nogle måneder siden spurgte mig hvad det var, der i sin tid, fik mig til kaste mig ud i arbejdet med børn og unges udfoldelse i naturen smuttede svaret lynhurtigt ud af min mund: „Min gamle folkeskole".

Hun så forundret på mig, men efterhånden som jeg fortalte om skolen ved skoven og bækken, om

Henning og eleverne i aktion

os elever der gang på gang fik lov til at opleve naturens magi på nærmeste hold og om de engagerede lærere og forældre bredte der sig et smil på hendes læber.

Siden den eftermiddag i Johannesburg, til FN's Verdenstopmøde om Bæredygtig Udvikling, har jeg længe tænkt over hvilken betydning Virupskolen har haft for en lang række elever - hvordan vi alle i løbet af vores skoletid har lært om, og afprøvet, grundtankerne og principperne i en bæredygtig udvikling. Lige fra at se fugleunger i mejsekasserne, spare på vandet, rense affald op af bækken til den faste uge i foråret hvor Hjortshøj omdannes til en sydende kedel af natur og miljø for alle aldre. Jeg husker tydeligt første gang vores lærer, Henning Andersen, hev et par af os drenge i 5. klasse med rundt i skoven til fuglekasserne, hvordan vi blev bakket op i arbejdet med at udstille levende mus på Århus Rådhus tilbage i 1991 og hvordan han siden utrætteligt har „holdt os til ilden". Sådan er det nemlig at være elev på Virupskolen. Lærernes grønne engagement smitter af på eleverne. En tur til Sommers Sø er ikke „bare" almindelig vandhulsundersøgelse. Det bliver en del af helheden når vi, med våde sokker, tilbage i klasselokalet hører om de sidste ti års undersøgelser og om hvordan skoleklasser på Island også lister ud til vandhullet med ketsjer og fotobakke.

Hvem skal have æren for arbejdet? Det skal skolen. Det skal lærerne, pædagogerne, ledelsen og bestyrelsen, der gennem alle årene har sikret en fortsat grøn profil på Virupskolen. Det skal eleverne, der veloplagte har kæmpet sig vej gennem vandhuller og over enge. Det skal Hjortshøj, der troligt har bakket op om skolens arbejde.

At give børn gode oplevelser i naturen er nok en af de bedste, om end tidskrævende, veje der kan vælges for at de i deres ungdoms- og voksenliv også vil hjælpe til med at beskytte den mod menneskets overforbrug. Hvis vi først alle ved, hvad det er der sker med et vandløb når gyllen løber over, når vaskemidlerne bliver for meget og hvordan havens og skovens dyreliv formindskes når vi fjerner redepladser og skjul, så er vi nået et langt skridt mod en grøn fremtid. Virupskolen har gennem årene fuldt ud levet op til det ansvar vi alle har overfor fremtidige generationer - nemlig at sikre at der også til dem vil være mulighed for at nyde, opleve og undersøge naturen.

Søren Meinert var elev på Virupskolen fra 1990-1992

Blodbøgen

„Jeg vil her fortælle om et af de mest spændende, langvarige og udviklende undervisningsforløb, der den dag i dag kan høres i blodbøgens hviskende blade"

Af Kirsten Skriver

I skolegården ved Leirvik skole på øen Stord i Norge står et træ. Ikke et helt almindeligt norsk træ, men en blodbøg. Et træ med sin egen historie.

Mange års arbejde som lærer på Virupskolen har givet mig et væld af pudsige, tankevækkende, varme, bevægende og udfordrende episoder, oplevet sammen med eleverne i mine klasser. Jeg vil her fortælle om et af de mest spændende, langvarige og udviklende undervisningsforløb, der den dag i dag kan høres i blodbøgens hviskende blade.

Historien tog sin begyndelse i september 1992. 2.B på Virupskolen fik besøg af en norsk lærer, Wenche, der var på studietur i Århus. Dette besøg i klassen udviklede sig til, at eleverne i 2.B fik hver sin brevven i 2.B på øen Stord. I begyndelsen var det mest tegninger, der blev sendt mellem de to klasser. Stor var spændingen, hver gang der kom brevpakke fra Norge. Efterhånden som alle vore elever blev dygtigere til at læse og skrive, udviklede kontakten sig til rigtige breve, hvor der blev fortalt om hverdagslivet på skolerne i Hjortshøj og på Stord, og hvad den enkelte for tiden var optaget af.

Der blev sendt klassebilleder, bånd med sange og videoer mellem skolerne, og på den måde blev vi bedre kendt med hinanden. Nye tegninger og breve blev sendt, og snart opstod ønsket om at vi skulle lære hinanden endnu bedre at kende.

Efter et par års planlægning og opsparing kom vore norske venner så på besøg i begyndelsen af 5. klasse. De blev indkvarteret hos deres danske ven, og vi havde en spændende uge med skolegang og udflugter.

For de norske forældre var projektet så spændende, at 16 af dem havde valgt at bruge en uge af deres ferie for at kunne deltage i turen. De boede på hotel i Århus og deltog kun i begrænset omfang i programmet. Dog havde de stor fornøjelse af et aftenarrangement tilrettelagt af vore danske forældre. Her optrådte flere af de norske forældre i nationaldragter og underholdt med norske sange Og så nød de forresten den danske buffet med øl eller vin, noget helt utænkeligt på en norsk skole!.

I slutningen af 5. klasse var det vores tur til et genbesøg. Efter næsten et døgns rejse skulle vi i vores hus med en lille færge sejle ca. en halv time til øen Stord. Da vi forlod bussen på dækket og blev beordret ned i skibets opholdsrum, hørte vi pludselig vores fælles slagsang:" Vågn nu op af dine drømme". Der sad vore venner og sang! De havde taget turen over for at overraske os. Det gav tårer i øjnene og gåsehud!

Nu var det vores tur til privat indkvartering med deraf følgende hjemve og „mærkelig" mad, men med dage fyldt med oplevelser. Fjeldtur, museumsbesøg, sejltur til Bergen (i regn, naturligvis), besøg på værft, der bygger boreplatforme - men vigtigst samvær med vore norske venner.

Den sidste dag havde vi på skolen en ceremoni, hvor den blodbøg, vi ville forære skolen, skulle plantes. Alle tog del, det var jo vores fælles træ. Blodbøgen blev placeret, så den kan ses fra hele skolegården, og dette „venskabstræ" står nu og vokser sig stort til minde om et særdeles vellykket nordisk udviklingsforløb.

Kirsten Skriver var lærer på skolen fra 1978-2002

Trutfest og småhistorier

Alt i alt en kæmpesucces, og da kassen var gjort op, stod vi med 27 - 28.000 kr. - rigeligt til at vi kunne gå i gang.

Af Kurt Nielsen

Da Virupskolen fik orkester

En aften i september 1964 havde Virupskolen besøg af Randers Byorkester, og en meget vellykket koncert blev afviklet i skolens gymnastiksal.

Efter koncerten sad vi en flok lærere og hyggede os på lærerværelset; på et tidspunkt sagde én:

"Hvad med et skoleorkester?"

Ordene fængede og man blev enige om, at forsøget skulle gøres.

Et hurtigtarbejdende udvalg blev nedsat, for det drejede sig først og fremmest om at skaffe penge til indkøb af instrumenter.

Min nu afdøde kollega, Ib Larsen og jeg påtog sig den musikalske side af sagen. Vi var begge gamle FDF- og regimentsmusikere.

Alle elever og lærere var med på ideen, og så gik vi i gang. Der blev indsamlet gamle aviser, gammelt jern og meget andet, som kunne gøres i penge; der var indsamling i klasserne og nogle

lavede havearbejde og pengene gik i "Orkesterkassen"

I aulaen var ophængt et "termometer", hvor man dagligt kunne aflæse, hvor mange penge, der nu var i kassen.

Der blev solgt lodsedler, hvor gevinster blev foræret af kommunens handlende og skolens leverandører.

Det hele mundede ud i en kæmpe "Trutfest", der strakte sig over en hel weekend omkring den 1. december, hvor skolen blev besøgt af 500-600 mennesker.

Der var tombola,tivoli,revy med elever, rockbal i cykelkælderen, underholdning v/professor Tribini og Wandy Tworek og skoleorkesteret fra Hovedgård.

Alt i alt en kæmpesucces, og da kassen var gjort op, stod vi med 27 - 28.000 kr. - rigeligt til at vi kunne gå i gang.

Noder og instrumenter blev indkøbt og vi startede umiddelbart efter juleferien; alle elever var nybegyndere. Hårdt arbejde, men allerede i juni 1965, da skolen dimitterede de første hold med 9. klasses afgangsprøve og realeksamen underholdt orkesteret med sange og lettere melodier.

Orkesteret udviklede sig i de kommende år, og jeg mener skolen havde meget stor glæde af denne aktivitet.

I 1969 var man begyndt at bygge den nye Skæring Skole; Virupskolen led af pladsmangel og det blev besluttet, at eleverne i 8., 9. og 10. årgang skulle overflyttes til Skæring Skole, og derved var mulighederne for at fortsætte med orkesterarbejdet ikke til stede, så i efteråret 1970 blev arbejdet indstillet. Instrumenterne blev overdraget til det orkester, der i dag hedder Hjortshøj-Egå Blæserne.

En lille prut

John i "lille tredie" rækker forsigtigt hånden op og spørger, om han må gå ud.

"Hvorfor?" spørger jeg.

"Jeg skal ud og slå en lille prut!"

"Skynd dig, skynd dig, endelig!" svarede jeg.

Der gik ca 10 minutter. Jeg tænker:

"Så lang tid om så lidt!"

Endelig en forsigtig banken på døren.Ind kommer John og stiller sig med begge hænder i siden og siger med et kæmpsmil:

"Lærer Nielsen, du kan tro det var en ordentlig én!"

Rensning

Vi havde temauge, hvor emnet var: Forurening - Miljø - m.v.

Vi aflagde et besøg i det nyindviede rensningsanlæg i Skødstrup. Chefen Karl Laursen fortalte meget interessant om værkets funktion og sagde, at anlægget kunne betjene 6000 borgere.

I bussen på vej hjem sidder jeg ved siden af Lars Bjørn og han siger eftertænksomt:

"Han sagde, at rensningsanlægget var til 6000 personer! Hvorfor var der så kun 2 derinde?"

De er underlige de englændere

Jeg underviste i engelsk og nogle gange kom mine pædagogiske evner virkelig til kort.

Vi kom til det punkt, hvor man på engelsk stiller spørgsmål med "do - does - did".

Jeg forklarede:

"Do you come tomorrow?" - Englænderne siger egentlig: "Gøre du komme i morgen?"

Vesser siger: "Siger englænderne virkelig sådan?"

Jeg svarer: "Ja, det gør de!"

Vesser: "De englændere er sgu'da heller ikke rigtig kloge!"

Manglende tænder = læspen

Som skoleinspektør var det mig, der i mange år modtog sygemeldinger fra lærerne.

Vi var i en periode med en influenzaepedimi. Mandag morgen - 8 kolleger sygemelder sig med influenza!

Skolevæsenets vikarkontor kunne ikke anvise én eneste vikar.

Der var udsigt til en noget kaotisk dag.

Jeg ankom til skolen med dybe rynker i panden!

I "Den lille Aula" blev jeg mødt af Søren Dago fra 1. y, og som just havde tabt 2 fortænder i overmunden.

Han kunne måske se, at mit humør ikke var det allerbedste: men hilste mig med et stort smil og sagde: " Kurt Nielsssssen, har du sssssovet godt i nat?"

Så var den dag reddet !

Kurt Nielsen var landslærer og skoleinspektør fra 1963 - 1990

Man kan vel ikke gøre for at man har charme!

Af Kaj Pedel

Som pedel fra skolens start i 1963 opnåede min kone Esther og jeg med stor glæde 31 dejlige år. Vi har i alle disse år altid forsøgt at være samvittighedsfulde og pligtopfyldende med hensyn til skolens daglige drift. Deriblandt har der været mange dejlige og sjove oplevelser. - Jeg husker blandt andet at til de mange skolefester der blev afholdt, var pedellen selvfølgelig elevernes oplagte emne til revyen.

Dette år var der ikke noget !

Jeg var meget forbavset og indtog derfor scenen inden slutsangen og spurgte, hvorfor der ikke var noget om mig i revyen i år? Eleverne svarede:"I år må du selv finde på noget - eventuelt synge en sang!"

Til publikums store overraskelse blev jeg klædt på med kost og pedeltøj og sang "Man kan vel ikke gøre for at man har charme!" (det hele var selvfølgelig aftalt mellem eleverne og mig!).

Min sidste dag som pedel på Virupskolen var en minderig og uforglemmelig dag. Aulaen var samlingspunktet for min afskedsreception, hvor bl.a. min familie og skolens ansatte var mødt op. Naturligvis var der jo også en masse børn med gaver og underholdning. - Jo, det var en glædelig dag, men sandelig også vemodigt at skulle lukke pedeldøren sidste gang.

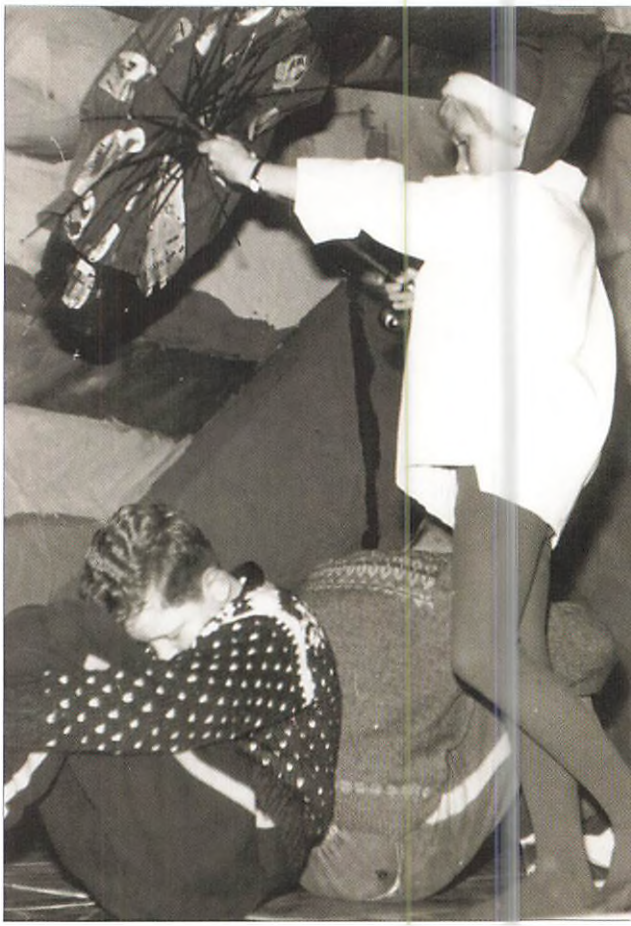

Skuespillet Svanhilde

Mejeriet Viruplund

Men det blev nu alligevel ikke den sidste gang døren skulle lukkes af mig!

2 år efter min fratræden blev der pludselig brug for mig på grund af at den daværende pedel tog familieorlov.

Gensynet med både skole, elever, personale og ikke mindst pedeljobbet var en utrolig dejlig periode på tre måneder.

Nogle af eleverne genkendte mig straks og troede med det samme, at "Kaj Pedel" igen hørte til skolens faste inventar.

Kaj var pedel ved skolen fra 63-94

Sans for omsorg

Af Mikkel Lyxgaard

Jeg bankede på døren ind til skolefritidsordningens kontor. Leder Preben Larsen tog i mod mig.

- Ja, jeg kan desværre ikke komme til samtale i morgen tidlig. Jeg er kommet i tanker om, at jeg skal ud og køre rundt i lastbil med resten af min klasse, så...Ohm, jeg ved ikke. Mandag? fik jeg stammende sagt.

- Jamen, jeg tror, alle er her nu. De sidder herude, sagde Preben.

Det var en strålende onsdag midt i juni 1997. Solen bagte. Selvom klokken var knap ti var det allerede dejligt lunt. Alt tegnede til, at det blev en god dag. Cirka 3 timer senere ville jeg stå med en studenterhue i hånden. Og, hvad jeg ikke vidste på det tidspunkt, et 8-tal i mundtlig dansk.

Preben førte mig gennem lærerværelset og udenfor, hvor der sad otte personer bænket om et bord. De fleste drak kaffe. Enkelte tog sig en smøg.

- Det her er Mikkel, sagde Preben.

- Hej, sagde jeg og viftede lidt med højre hånd. De otte hilste tilbage.

- Han vil gerne arbejde her efter sommerferien som pædagogmedhjælper. Jeg talte med ham i går, og han virker flink. Han vil gerne spille fodbold med ungerne. Hvad siger I?

De otte rundt om bordet nikkede bifaldende: Det vil da være hyggeligt. Velkommen.

- Tillykke, sagde Preben Larsen og trykkede min hånd. Du har nu fået et arbejde.

- Tusind tak! svarede jeg overrasket over, at det var gået så hurtigt og nemt.

- Jamen, så ses vi! Nu vil jeg nå mit tog, sagde jeg og begav mig på lette fjed opløftet af min nye jobsituation af sted mod Hjortshøj Hovedbanegård.

Den afslappede holdning til tingene er karakteristisk for Virupskolens SFO. Også hvad angår børnene. Der er selvfølgelig faste rammer, men børnene nyder at være i institutionen. Der er en atmosfære af leg. Og det er grunden til, at jeg er vendt tilbage med mellemrum i de fem år, der er gået, siden jeg første gang arbejdede i SFO'en.

I Rottefælden pusles der om de "store" fra 3. klasse. Så de kan slappe af efter en stresset skoledag. Her får de lov til ting, som de mindre ikke gør. Og der er kun adgang for de "små", hvis de inviteres af 3. klasserne. Rottefælden er et frirum. Et pusterum kun for de "store".

Ellers er der frit spil overalt - i skoven, ved bækken, der løber lige bag skolen. Et stort område, der skal dækkes af udevagterne, når der også er gang i både hockey og mooncars i skolegården og fodbold på fodboldbanen. En gang om ugen er Pedelpatruljen af sted for at rense ud i bækken, bækken, stien eller hjælper pedellen med at få styr på skolen.

Om vinteren bruges gymnastiksalen flittigt. Og vinderne af bordtennisturneringerne – senest Thomas Cup 2003 – er pavestolte, når de render rundt med sølv- og guldfarvede tennisbolde i et rødt bånd om halsen. Alle børn opmuntres til at dyrke det, de har lyst til, er gode til. Om det er musik med Søren, syning med Elsebeth eller smykkeproduktion med Kalawiz. Man behøver ikke at være supergod til bordtennis for at være med. Og de, der ikke er født med et bat i hånden, bliver ikke drillet. De skal bare øve sig mere. Kom igen. En gang til.

Nu har SFO'en eksisteret i 15 år. Og på den tid er den vokset fra to lokaler, 24 børn og tre pædagoger til fem stuer, 150 børn og 15 ansatte. Men stemningen er den samme. Og det vil den også være, når Mikkel fra 2. klasse bliver pædagogmedhjælper en dag inden sommerferien år 2013.

S. Wurtz K. E. Mortensen Chr. Nohr T. Rasmussen V. Eriksen

L. Mortensen K. Pedersen H. Schou R. Hastrup

1966-70

Hvem er det egentlig der bestemmer?

Af K.E. Mortensen

I mine 4 år som medlem af Hjortshøj-Egå sogneråd fra 1966 - 1970 lærte jeg Rasmus Hastrup at kende som en dygtig, loyal og redelig kollega. Og som en meget dygtig sogneråds-formand.

Og en som næsten altid fik sin vilje! Han var utrolig god til at argumentere for sine synspunkter, så vi som regel blev overbeviste om, at de var de rigtige.

Kneb det at overbevise os den ene dag, så udsatte han sagen for så at tage den op en anden dag og forsøge på ny!

Hans evner som forhandler oplevede jeg bl.a. da vi forhandlede med Randers Amts Skoledirektion om tilladelse til at sælge lærernes tjenesteboliger til rimelige priser til lærerne.

Det var i begge parters interesse, for lærerne fik boliger til en rimelig pris og kommunen slap for de store udgifter, det trods alt var at drive disse tjenesteboliger, som på det tidspunkt var en pligt for kommunen.

Der var imidlertid åbnet mulighed for at kommunen kunne slippe for forpligtelsen, men det krævede skoledirektionens godkendelse.

Der var ingen tvivl om at amtsrådsmedlemmerne i skoledirektionen, som vi havde luftet sagen med forud for mødet, var positive over for forslaget.

Men embedsmændene i skoledirektionen var imod.

Da vi havde drøftet sagen i nogen tid uden at nå frem til den løsning, vi ønskede, rømmede Hastrup sig på sin karakteristiske måde og spurgte:

"Hvem er det egentlig, der bestemmer her, politikerne eller embedsmændene?"

Så mandede politikerne sig op og sagde: "Det gør vi da!"

Embedsmændene erkendte deres placering, og vi fik vort ønske opfyldt!

7.klasse 1973

Hvordan kan det være, at når man mindes sin skoletid, er det første man kommer til at tænke på frikvartererne?

Af Roald Kramer, 7.a 1973

Jeg er sikker på, at alle drengene fra afgangsklasse 1973 kan huske, hvordan vi hele sommeren spillede fodbold på håndboldbanerne oven for gymnastiksalen. Og pigerne kan måske huske, hvor svedige vi var, når vi efterfølgende kom ind til time.

Når det var vinter og vådt, og vi ikke måtte komme "på græs", var den store fornøjelse at spille "Bænk-pil-uder", som i al sin enkelthed gik ud på at et par sammenrullede handsker (gerne hjemmestrikkede) blev brugt som bold, og det gjaldt om at få "bolden" kastet ned i det hul, der var mellem bænkesædet og ryggen på de bænke, som var i skolegården. Imens gjaldt det om for de andre at forsøge at forhindre at dette lykkedes for kasteren.

Jeg husker også efteråret som den tid, hvor vejen fra skole og til Hastrups pæreplantage var ganske kort. Vi var forud for vores tid, for da fik vi mindst 6 om dagen.

Jeg mindes med blandet fornøjelse en af de sidste dage på skolen, hvor vi skulle spille fodboldkamp mod "bønderne" fra Hårup skole og undertegnede brændte et straffespark. Ak ja, det er sket for både Preben Elkjær og mig.

Jeg glemmer aldrig, hvordan man staver til "interesse", for uanset hvilken diktat fru Rosenstedt havde fundet frem, indgik dette ord altid i en eller anden form. Samme fru Rosenstedt fik mig også langt om længe lært at det lille engelske ord "the" ikke udtales "to".

I tysktimernes fantastiske lysbilledserie mindes jeg stadig sætningen "Ist hier noch jemand ohne farhrschein" rieft der Schaffner. "Ja,hier" rieft Peter, "zweimal Pestilotzi Schule bitte".

Til sidst vil jeg på hele årgangens vegne ønske Virupskolen til lykke med udvidelsen og samtidig huske at 40 år er ingen alder!

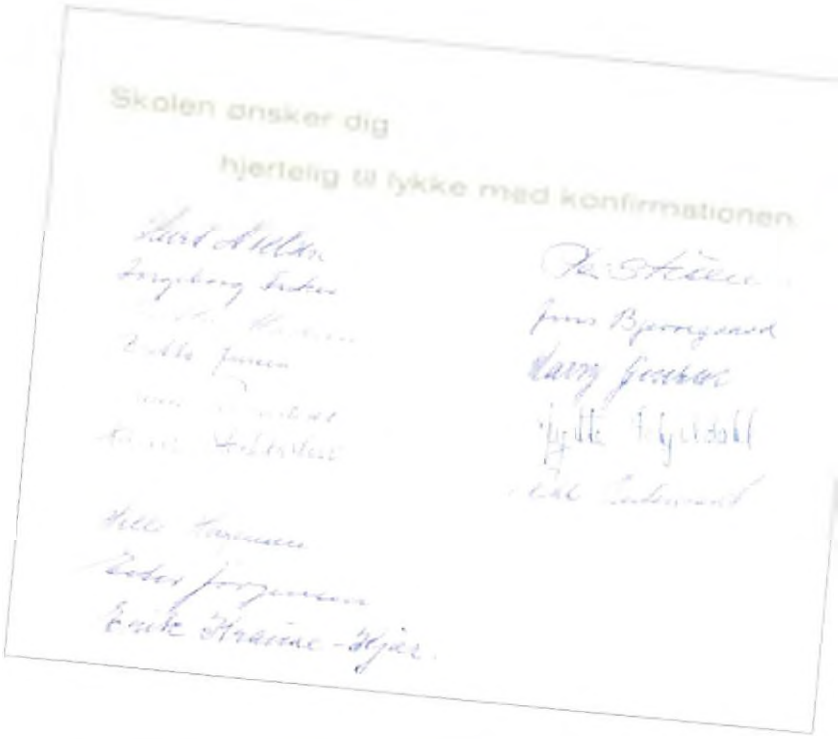

VIRUPSKOLEN

Herved tildeles der Roald Kramer Hansen, elev i Virupskolens 7. klasse, lærerinde frk. Ellen Viskum legat,

kr. 9a,oo.

Legatet tildeles flittige børn, og børn der viser god opførsel i Hjortshøj skoledistrikt

Kurt Nielsen
skoleinspektør

Da kvinderne tog ledelse

Af Linda Oddershede

Vi er tilbage i 1989, kort før årsskiftet. Som en af sine sidste handlinger indstillede Virupskolens skolenævn til byrådet, at de ønskede en kvinde ansat i jobbet som skoleleder. Der var ingen vaklen i geledderne - også indstillingens nr. 2 og nr. 3 var kvinder, såfremt byrådet nu skulle finde på at gå imod nævnets prioritering. For god ordens skyld skal nævnes, at byrådet ikke fandt anledning til at blande sig i nævnets afgørelse.

Jeg blev dermed ansat som den tredje kvindelige skoleleder i Århus kommune, og så vidt jeg husker, var der på det tidspunkt 2 kvindelige viceskoleinspektører. Så der var god plads på dametoilettet, når de ca. 100 inspektører og viceinspektører i skolevæsenet var til ledermøder!

Virupskolens lærere og pædagoger havde ingen mærkbare forbehold over for kvindelig ledelse - dog med én lille, men vigtig undtagelse!

Det kære menneske Jytte Schjeldahl kom ind til mig på kontoret, da jeg havde været på skolen en uges tid. Jeg kunne mærke, at hun vred sig lidt ved det, hun havde på hjerte, så jeg bad hende tage plads og fortælle.

„Ja, jeg sætter jo ærlighed over alt andet", sagde Jytte, „så derfor kan jeg ikke bare tie stille med det, jeg føler. Og jeg føler altså, at det er forkert, at du nu sidder dér i Kurt Nielsens stol og er skoleleder - jeg kan ikke få det til at hænge sammen i mit hoved."

Ret modigt af Jytte, ikke!

Vi snakkede lidt frem og tilbage om, hvad der kunne stilles op. Jytte kunne prøve at acceptere, at Kurt, som hun havde været utrolig glad for, ikke var der længere, og måske kunne jeg også bruges? Jeg kunne være opmærksom på, hvordan Jytte gik og havde det. Og jeg kunne få Kurts kæmpestore grå kontorstol - som kunne vippe bagover - udskiftet med en mere feminin model.

Planen virkede. Snart kunne Jytte fortælle mig, at nu hang det godt nok sammen for hende!

Nogle af børnene skulle lige som Jytte vænne sig til, at lederen var en kvinde.

Jeg hilste på en lille gut fra børnehaveklassen et par uger efter skolestarten og nævnte ham ved navn. Han standsede op, pegede på sit hoved og sagde: „Jeg skal lige tænke mig lidt om for at finde ud af, hvem du er. Men nu kom jeg i tanker om det. Du er jo kaffedamen . . ."

En anden dreng fra børnehaveklassen, hvis veltalenhed jeg allerede havde bemærket ved ind-

Linda og rådmand Niels Erik Eskildsen

skrivningen, standsede jeg på gangen og vekslede ord med.

Han sagde eftertænksomt: „Det forekommer mig, at jeg burde kende dig!"

Jeg var spændt på mit samarbejde med en anden meget vigtig person i personalegruppen, pedel Kaj Sørensen. Jeg havde hørt, at han var meget stor og kunne råbe meget højt! Men jeg mødte et varmt og positivt menneske, som altid var parat til at tage en tørn for „sin" skole, samtidig med at han markerede sine grænser på en yderst fornuftig og forståelig måde. Kaj havde hele skolens historie i sit hoved eller i sine sirlige notater, hvilket var en uvurderlig hjælp for os alle. Som Kaj sagde mange år senere, da han gik på pension: Der har aldrig været et skævt ord mellem os!

I et frikvarter var jeg nede og handle i Mælkebøtten, Ester Sørensens domæne. Snakken går altid livligt i køen, og et af børnene spurgte mig:

„Er det ikke rigtig nok, at du bestemmer over skolen?"

„Der er faktisk mange, der bestemmer over skolen, Folketinget, Byrådet og Skolebestyrelsen. Og der er endnu flere, der har indflydelse, blandt andet alle de ansatte og jeres elevråd. Men det er mig, der er leder", svarede jeg.

„Du er måske nok chef nummer ét, men min farfar er chef nummer to, for han er pedel", lød en stemme fra et af Kaj og Esters børnebørn. Ester og jeg blinkede til hinanden og havde ingen indvendinger.

Viceinspektør Poul Karoff rejste til Møllevangskolen kort tid efter, at jeg var startet. Vi fik derfor brug for en ny viceinspektør. Jeg havde mange samtaler med interesserede, der ville undersøge forholdene lidt nærmere.

En af ansøgerne, en stilig mand med ulasteligt slips, trådte ind i forkontoret på et aftalt tidspunkt. Her stod sekretær Ulla Ladefoged sammen med mig. Ulla var som altid nydeligt klædt på med højhælede sko, guldankelkæde, silkebluse og passende kontormake-up. Jeg havde cowboybukser og sweater på, muligvis også fodformede sko!

Inden vi kunne nå at byde ham velkommen, havde ansøgeren dannet sig et hurtigt indtryk og taget en rask beslutning. Han skruede et charmesmil på, strakte hånden ud og gik hen til Ulla. „Tak for samtalen over telefonen, jeg har virkelig set frem til at træffe dig. Nu vil jeg så gerne høre lidt mere om stillingen ... ..

Ulla tacklede situationen på sin sædvanlige professionelle måde og afbrød ham. „Jamen så tror jeg, du skal møde vores skoleinspektør Linda Oddershede, hun står lige her!" Smilet blegnede, og han slappede først af, da jeg fortalte ham, at Ullas tøjstil til enhver tid var mere repræsentativ end min.

Vi ansatte Lene Mols, der som et af sine mange

fortrin kan gøre enhver mand rangen stridig, når det gælder logik og taloverblik.

I ca. 10 år var vi den eneste skole i Århus, der havde to kvindelige ledere. Indimellem blev vi stillet spørgsmål, om det nu ikke var lidt for ensidigt med kun det ene køn repræsenteret i ledelsen? Vi svarede som regel med et modspørgsmål: Har I spurgt om det samme på alle de skoler, hvor der er to mænd i ledelsen?

Jeg stoppede som skoleleder på Virupskolen d. 31. december 2002. På det tidspunkt var omkring en tredjedel af landets skoleledere kvinder. For mig har det været et privilegium at møde og arbejde sammen med så mange vidunderlige børn og voksne i Hjortshøj. Virupskolen er noget ganske særligt!

Linda Oddershede var skoleinspektør på Virupskolen fra 1990 - 2002

Børn i naturen

Af Henning Andersen

Det smukkeste sted i Hjortshøj er bækkens snoede løb gennem Virupskoven. Jeg har siden august 1976 undersøgt og nydt det område sammen med et ukendt antal børn. Naturen omkring Hjortshøj har i sjælden grad kunnet inspirere børnene til leg, ro, oplevelse, glæde og virksomhed.

Jeg har gennem årene været en del af det fællesskab som naturinteressen skaber. Det har næsten bundet mig til Virupskolen og givet utrolige mange oplevelser gennem årene. I det følgende skal nævnes det som huskes vel vidende, at man samtidig ikke får nævnt alle de børn, som har bidraget med oplevelser og iagttagelser og viden om vores dejlige natur omkring Hjortshøj

Vi hængte de første 12 fuglekasser op i Virupskoven i 1977. Jeg gjorde det sammen med Krause-drengene Flemming og Lars. Det var også den sommer, vi smalfilmede spurvehøgeungerne fra toppen af rødgranerne. Virupskolens Naturklub blev dannet. Der blev skrevet referat fra hvert møde og Martin Windeløv kan fortælle om en fisketur ved Grøttrup Mose:

"Denne tur vil blive husket af Naturklubbens ca. 11 medlemmer, fordi vi blev mødt af stormvejr og fygende sandjord. Det var bestemt, at vi skulle deles i små hold, som skulle have et glas og et net. I vores glas var der følgende genstande: Hundeigle, rygsvømmer, vårfluelarve og myggelarve. Det skal tilføjes, at Ejner og Mik sejlede rundt i en lille båd og tog bundprøver. Alle nåede uskadt tilbage bortset fra lidt garvede hænder og røde ører".

Sådan skriver Martin i april 1980. Han har sikkert også været med på rågefangsten i Munkeskoven eller på den årlige tur på Kalø Slotsruin. Jørgen Metzdorffs far arbejdede på et trykkeri, og han fik lavet klistermærker med logo.

Rådyrene har altid draget os. Henrik Steen og et par kammerater gik en vinter i 1979 skoven og plantagen tynd for at registrere rådyrenes færden. Vi lavede foderskjul til rådyr og fasaner. Fangede mus i fælder og udspionerede egernets privatliv. Vi lavede forureningsundersøgelser i Virupbækken og i 1989 satte vi den første ørredyngel ud, som nu har skabt en bestand af havørreder, der hver vinter vender tilbage til bækken for at yngle.

Åben Skole byggede yderligere bro mellem skolelivet og fritiden. Vi undersøgte samtlige søer og vandhuller, skrev rapporter og holdt akvarier. Emnet for den første Grøn Skole udstilling i 1989 var netop vådområderne omkring

Hjortshøj. Nye generationer af skoleelever kom til: Bo Dalsgaard og Søren Dalsgaard. Begge blev de dygtige ornitologer og styrede fuglekasserne på egen hånd. De fik andre med Mikkel, Esben Elmer, Lynge og Malthe og ikke mindst Søren Meinert. Gennem halvfemserne blomstrede alt det grønne og vi deltog på skolen i masser af udadvendte natur-og miljøaktiviteter og Friluftsrådets grønne flag blev hejst på flagstangen.

I 1996 dannede vi Hjortshøj Naturklub og blev lokalafdeling i Landsforeningen Natur og Ungdom. Ikke mindst Søren Meinert har lagt et kæmpe arbejde i vores lokale naturklub og i landsforeningen, hvor han nu er formand. Mikkel er blevet færdig som journalist. Bo læser biologi med fugle som speciale og Søren Dalsgaard er færdig fra landbohøjskolen. Esben, Søren, Bo og Mikkel sidder i bestyrelse for Hjortshøj Naturklub.

Her går livet videre. Tingene udvikler sig, men vi tænder stadig bål og elsker friluftslivet. Vi er på ture i naturen. Vi holder stadig øje med dyr og fugle. I de 25 år med fuglekasser i Virupskoven er der fløjet ca. 2000 musvitunger ud af rederne. Lynge og Malthe, Selma og Sebastian satte endnu engang 4000 stykker ørredyngel ud i Hjortshøj bæk. Det er rutine nu, men det hører med til opgaverne. Nye børn kommer til. Martin Svendsen og Jens fra 5 kl. er ivrige fuglekikkere og medlem af Ornitologisk Forening og Thomas og Frederik er gode lystfiskere.

Sådan går livet videre og Robin og Niels og Sebastian og alle de andre fra Pedelpatruljen synes stadig det er det bedste, når vi kan gå i vaders i bækken og ødelægge dæmninger, så vandet kan passere. Masser af børn burde været nævnt her. De har det til fælles: De kan lide at være udenfor og opleve naturen sammen. Måske føler vi det samme, som pigen fra 7. kl., når hun beskriver bækken:

Den bukker og svajer
Den slingrer og snor
Den ligger i skoven
Hvor fuglene bor
Den klukker muntert
Og synger en sang
Måske den starter
"Der var engang"

Henning Andersen har været lærer på skolen siden 1975

Minder fra min tid som børnehaveklasseleder

På bustur til Mols

Af Jytte Nielsen

I 1971 fik Virupskolen børnehaveklasse. Det var en udfordring, både for lærerne og børnehaveklasselederen. Men med velvilje fra begge parter kom det til at fungere.

Børnehaveklassens første leder var en meget dejlig og dygtig pige, der hed Bodil Jørgensen. Året efter kom jeg så til for at fungere som leder i ti år, lidt senere sammen med en god kollega, Greta Jakobsen.

Det var med lidt angst og bæven, jeg søgte stillingen, da jeg ikke havde arbejdet som pædagog i otte år, fordi Frode og jeg havde bygget forretning op og fået børn. Men jeg fortrød det aldrig, for jeg havde ti vidunderlige år på Virupskolen.

Klokken otte mødte min klasse. 22 børn på omkring 6 år myldrede ind. Men vi havde heldigvis god plads, da vi dengang var i den bygning, der nu skal være tandlægernes.

Vi havde først samlingsstund, hvor vi legede bevægelses- og andre lege, og hvor børnene til sidst fik en historie. I de ca. 20 minutter kunne jeg så danne mig et overblik over børnenes tilstand, hvem trængte til lidt ekstra omsorg, hvem skulle sættes i gang med arbejdet hurtigst muligt, og hvem skulle behandles lidt varsomt.

Man kunne ikke undgå at blive glad og rørt, når man så 22 opadvendte ansigter, der fulgte ens mindste bevægelse, og som hvinede i en lidt angstblandet fryd, når vi legede vore små fingerlege, eksempelvis om musen, der blev fanget af katten (en mus, en mus, den sidder i sit lille hus o.s.v.). Dagen gik så med tilrettelagt arbejde, fri leg og til sidst spisning, hvor børnene selv skulle hente mælk på skolen. Den første tid gik vi alle efter det, efter 14 dage til tre uger var der altid to, der turde gå alene, og efterhånden gik det på tur. Vi skulle nemlig også lære skolen at kende, det var vigtigt, da det var livet derovre, jeg skulle gøre dem parate til. Så vi brugte gymnastiksal, bibliotek og skolekøkken, og sidst på sæsonen gik vi i skolens frikvarterer på legepladsen. Desuden havde vi et godt samarbejde med lærerne.

Alt, hvad jeg foranstaltede med lege og arbejde var med henblik på børnenes udvikling, da min opgave som sagt var at gøre dem rede til 1. klasse. Men alt det kunne skam godt gøres positivt og sjovt, og hvor har jeg moret mig, frydet mig og fået et godt grin mange gange, det samme håber jeg er sket for mine ca. 200 børn.

Årets clou var vor afskedsfest, hvor børnene altid opførte et teaterstykke for deres forældre, ofte et, de selv havde lavet. Engang ville en af drengene absolut ikke spille med, og da jeg altid syntes, alle skulle være med, fik jeg listet ham til at være en ugle i træet. Han stod under hele seancen i vindueskarmen og var en meget vigtig ugle, bagefter tilpas med at have deltaget. Bagefter gik vi en tur i vor vidunderlige skov for til sidst at komme hjem i børnehaveklassen og grille pølser og snobrød over bål. Der lavede børnene jo også selv salgsboderne, og et år så man på reklameskiltet:

1 polse 3 kroner
3 pølser 10 kroner

Som slut på aftenen legede vi alle, forældre og børn, alle de gamle lege, - To mand frem for en enke, - Banke, banke bøf o.s.v.

Efter 10 år måtte jeg atter fuldtids hjem til regnskaberne, men hvilke år, jeg elsker børn, og det er godt at have gode minder.

Jytte Nielsen var børnehaveklasseleder fra 1972 - 1982

Børnehaveklassen årgang 1976/1977

Prølaer

Af Hans Jørgen Hanghøj Dam

Hvis den gamle cykelkælder under Virupskolen kunne fortælle historier, så var der nok mange, der lagde ører til. Nogle med tilbageholdt åndedræt ved tanken om, hvad der kunne blive afsløret, andre i taknemmelighed over ... tja, at der har været et sted hvor byens ungdom i relativt trygge rammer igennem tiden har kunnet eksperimentere med sig selv og hinanden. For efter først at have tjent til cyklers og andre sagers opbevaring, blev kælderen nemlig i firserne omlagt til at tjene byens ungdom. Den blev til Hjortshøj Ungdomsklub, hvorfra også den lokale ungdomsskoleafdeling blev drevet.

Den til det oprindelige formål anlagte "Tril stille ned i kælderen"-rampe er, afhængig af tidens teknologiske udvikling blevet benyttet i tiltagende akrobatisk og dramatisk stil. Først på Velo, Niels Juel, Kreidler, Puch , Batavus, scateboards og rulleskøjter i alle mærker, Kildemoes, Centurion og nu igen i tiltagende grad af de benzindrevne scootere. Dertil kommer naturligvis det til enhver tid gældende fodtøj; plateausko, træskostøvler, Eccosko, Buffalo og nu retro All Star. Akrobatikken og stilsikkerheden på rampen har i alle tilfælde været henvist til sommermånederne, og dramatikken i højere grad til de mere overraskende glatte vintermåneder.

Indenfor i kælderen har musikken til hver en tid været drevet af den forstærker på markedet der har kunnet formidle de fleste decibel. Jeg gætter på, at den først pickup diamant ridsede i Gasolin og at Sayhia i disse dage må være den mest fedtede CD i bunken...

Og så er der blevet danset. Både tæt og vildt. Udover benzin, pedaler og elektricitet har historierne nemlig også været drevet af kærlighed, venner, lektier, succes, tab, forhåbninger og drømme. Rampen ned til Ungdomsklubbens kælder har hilst imødekommende på mange glade, tilfredse og afholdte unge, men også på unge med splittede følelser og triste tanker.

I kælderen har de, i kraft af hinanden, musikken, rejserne, spillene, festerne - og undervisningen - kunnet teste sig selv, surfe og søge. Der er blevet hvisket og råbt, grædt og grinet. Ikke mindst grinet af den uendelige række af dårlige, elendige og jammerlige vittigheder. For folk og ikke mindst de unge i Hjortshøj er nemlig gode, levende og humoristiske fortællere. Uanset hvor dårligt indholdet end er, så har Hjortshøjanere en særlig mærkværdig evne til at slippe godt af sted med en fortælling. Underligt er det. Måske skyldes det denne sjældne og særlige kombination af gode lytteegenskaber, intens talelyst og samtidig en evne til at fatte sig i korthed.

Vi finder nok også her årsagen til, at man i Hjortshøj har udviklet, rationaliseret og perfektioneret det østjydske sprog således, at man kan udtrykke mest muligt på kortest mulig tid. Enkelte stavelser kan således udtrykke flere ord, ja hele sætninger af det sprog, som folk udenfor Hjortshøj kalder rigsdansk. Et eksempel er overskriften til denne lille beretning. [Prolaer] er Hjortshøjansk og betyder: Prøv lige at hør her! Det er da fantastisk: fem ord rationaliseret og perfektioneret til ét!

Meget bliver til lidt og lidt bliver til meget!

Tillykke.

Hans Jørgen Hanghøj Dam var leder i ungdomsklubben 1996 - 2000

Udtog af "En Landsbydegns dagbog" - frit efter St. St. Blicher

Med svagt rystende hånd udfoldede jeg mine kunstneriske udtryk på tavlen i form af en Adam og Eva skikkelse, blottet for alle former for figenblade og anden flora - kort sagt iført fuldt udstyr.

Af Per Stisen

Seksualundervisning

Først i 70'erne blev det bekendtgjort fra højeste sted, at seksualundervisningen skulle integreres i den løbende undervisning, når naturlige situationer opstod og helst formidles af klasselæreren.

Det var hermed slut med nedrullede gardiner, rødmende fremvisninger af kondomer, pessarer og andre forebyggende tiltag, præsenteret i en sky af hvide kitler.

Jeg var klasselærer for en 5.klasse og observerede på 25 meters afstand at en af drengene løftede op i en af pigernes kjole, da nysgerrigheden åbenbart og helt i pagt med naturen havde overmandet ham.

Jeg satte umærkeligt farten op, og sagde til mig selv:"Per Stisen (for det hedder jeg jo), nu skal der f.g.m. integreres!"

Jeg kommanderede hele firmaet ind på 3 rækker (Jeg har her talt knagerækken med!). "Sæt jer ned og sluk for snakken! - far her har et budskab !"

Med svagt rystende hånd udfoldede jeg mine kunstneriske udtryk på tavlen i form af en Adam og Eva skikkelse, blottet for alle former for figenblade og anden flora - kort sagt iført fuldt udstyr.

Jeg gennemgik med respekt for forsamlingen kønsakten ganske detaljeret med udtryk som:" I kan jo godt se, at disse to ting passer sammen som "fod i mose!"

Nu skete der pludselig det, at inspirationen til det hele - drengen oven for - havde en arm i vejret: "Er det ikke trals, Stisen?!"

Aldrig har jeg været mundlam i min lærergerning, men her nægtede munden at tale for første og eneste gang. Pausen blev pinlig lang, indtil jeg fik fremmumlet: "Så tager vi bøgerne frem!"

I dag kender jeg svaret.

Lærerværelset 1970

Gårdvagtens overraskelse

Skolelærere har jo altid været på minimalløn, hvorfor man var nødt til at supplere med musikindtægter og søge en avancementstilling som gårdvagt.

En traumatisk oplevelse som elev i 3. klasse, hvor det lykkedes mig at ramme en gårdvagt i nakken med en snebold, efterfulgt af afsløring på den skole, hvor min far selv var lærer og de efterfølgende hjemlige problemer, gjorde mig sikkert nidkær i gerningen.

Jeg lå virkelig på lur og havde set en James Bond-film eller to?

Ligeledes havde jeg overordnet tilsyn med afbrænding af ulovlig tobak på "herre"-toiletterne.

Lærerne fyrede den jo selv af på lærerværelset med begge hænder, indtil der blev indrettet et rygerum for både aktive og passive rygere på ca 6

kvadratmeter. Her opholdt sig ofte 12 - 15 mennesker, da rygerne jo ofte var de mest morsomme!

Under gårdvagten måtte jeg naturligvis undertrykke den behagelige vane og afrette de afskyelige lovovertrædere blandt eleverne.

Jeg observerede en dag (efter sædvanlig nidkær overvågning), at der steg en umiskendelig blå røg, der blandede sig med andre "dufte", over kabine nr. 4.

Via mit kendskab til James Bond havde jeg udviklet en teknik, hvorved jeg ved hjælp af min nøgle kunne dirke mig ind til det røgfyldte indelukke.

Som sagt, så gjort!

Indenfor sad vor gode pedel, Kaj sugende på sin veltjente shagpibe som et ældre damplokomotiv.

Overraskelsen var gensidig - bukserne sad nede om haserne, og velkomsten var ikke ligefrem venlig.

Et par fyndige bandeord fik mig hurtigt til at lukke udefra - pedellen var jo ikke nogen lille mand, og jeg fortrak noget rystet, men knap så koncentreret til fjernere egne af skolegården.

Vi blev rigtig gode venner et par år efter!

Lejrskole

Jeg har altid været fascineret af Sønderjylland, hvor jeg bor nu. Man har hele historien til venstre og geografien til højre, hvis man altså kommer nordfra.

Jeg mener at have deltaget i mindst 8 lejrskoler på disse kanter under min "karriere" på Virupskolen.

Jeg "underviste" på et vist tidspunkt en noget massiv elev, hvis navn, jeg gemmer i mit hjerte, gennem 7 lige så massive år.

De 5 af årene tilbragte han stort set på toilettet, hvilket var til gavn for undervisningen af de øvrige elever og sikkert også for vandafledningsafgiften, hvis den havde eksisteret på det tidspunkt.

På en lejrskole i 5. klasse deltog bemeldte herre (trods protester), og vi bevægede os vestpå fra Hellevad mod Vadehavet.

En temmelig ældre dame (muligvis krigsenke fra 1864) demonstrerede, hvordan man ved hjælp af en springstav forcerede en såkaldt grøbling (afvandingskanal).

Dette foregik med en elegance, som blev den foretaget af en kongelig balletdanserinde.

Jeg opfordrede naturligvis ovennævnte dreng til at eftergøre præstationen med en stor pose Matadormix som belønning, hvis han fuldførte.

Matadormix udgjorde en væsentlig del af hans daglige ernæring, suppleret af en hel liter Cola.

Den herlige knægt var straks varm på væddemålet, og kastede sig ud i et måske knap så graciøst tilløb og oplevede dernæst, at springstaven på ca. 5 meter standsede midt i grøblingen.

Her hang drengen med blå himmel og 1½ meter springstav over sig og ca. 1 meter vand under sig i nogle få tovende sekunder.

Han havde jo både Newton, tyngdekraften og resten af Verden imod sig og forliste naturligvis på naturens præmisser.

Mens jeg hjalp ham med at skifte tøj, overrakte jeg ham den næringsrige præmie for udvist mod og formåede næsten at holde et meget stort smil tilbage.

Men det sidder stadigvæk i fuld størrelse på min indre nethinde.

Per Stisen var lærer på skolen fra 1968 - 1983

Skoleorkesteret

Der var ingen begrænsninger på, hvordan pengene skulle tjenes, så fantasien blomstrede og måderne var mange.I alle de små hjem fik forældrene "pludselig" nogle meget villige børn, som gerne hjalp til med "næsten alt" for at kunne aflevere lidt penge til indsamlingen

Af Inge Nielsen

Lærer Ib Larsen ved indsamlingstermometeret, der var ophængt i aulaen - alle fulgte med spænding udviklingen.

I 1963 søgte Virupskolen den daværende Hjortshøj-Egå kommune om bevilling og midler til oprettelseaf et skoleorkester - sognerådets svar var negativt og sagen blev henlagt.

Viljen og lysten til at etablere et skole-orkester blussede op igen i november 1964, hvor man på skolen havde besøg af Randers Byorkester, som gav koncert i aulaen. En gruppe på 4 lærere dannede denne aften en "Trut" - komite, og i løbet af få dage var Arne Andersen, Hans Rasmussen, Kurt Nielsen og Ib Larsen dybt involveret i en gigantisk indsamling for at skaffe midler til indkøb af instrumenter m.m. Indsamlingen skulle løbe over 1 måned og formand for komiteen blev Ib Larsen. Udover at styre indsamlingen måtte han også lægge hus og have til opbevaring af de indsamlede ting og han var helt sikkert glad, da det var overstået - hele området lignede en losseplads!

Efter at eleverne var orienteret om ideen og målet - der skulle indsamles mindst kr. 6000,00 - fik alle travlt. Der var ingen begrænsninger på, hvordan pengene skulle tjenes, så fantasien blomstrede og måderne var mange.I alle de små hjem fik forældrene "pludselig" nogle meget villige børn, som gerne hjalp til med "næsten alt" for at kunne aflevere lidt penge til indsamlingen. Nogle vaskede med glæde op hver aften, nogle pudsede alle familiens sko og støvler, nogle tilbød sig som barnepiger, andre samlede gammelt jern, aviser, flasker og endelig blev der trykt 6000 stk. lodsedler, som eleverne skulle rundt og sælge i hele sognet. På hver lodseddel blev der 50 øre til messing-instrumenter - gevinsterne var en transistor, en fyldepen og 1 par skøjter - herlige ting, som enhver vil kunne bruge.

Kreativiteten var stor - bl.a. var der en klasse, som tilbød at oprette en "forrude-pudsebod" ved hovedvejen, for som de sagde: "25 øre for en god udsigt - det er da billigt."Jeg husker at mit bidrag var de "budpenge", jeg normalt fik for at hente frostvarer i frysehuset ved gartner Andersen, og medbringe varer fra købmanden, brugsen eller bageren - det var småpenge, men alle bidrag blev modtaget med glæde og termometeret steg...

For at markere afslutningen på indsamlingen og samtidig takke eleverne for deres store arbejdsindsats, blev der arrangeret et kæmpeshow. Et "nisseorkester" fra FDF's 2. kreds Århus marcherede rundt i Todbjerg, Mejlby, Egå, Haarup, Skæring og Kystparken for at blæse til samling på Virupskolen.På Skolen havde 4. klassen indstuderet den komiske opera "Svanhilde", og et til lejligheden etableret kor, under ledelse af E. Wohnsen, underholdt i gymnastiksalen. Cykelkælderen var omdannet til dansested for pigtrådsentusiaster - en ny stilart leveret af "The Shaking Phantoms". Derudover var der underholdning af violintroldmanden Wandy Tworek og Professor Tribini - som tryllede og spillede de sidste kroner fra det fremmødte voksne publikum. Et såkaldt "skrammelorkester" sammensat af Kurt Nielsen på vaskebalje, Jørgen Mørkeberg på redekam, kaffekande med Ib Larsen bag hanken, Hans Rasmussen som sanger, sodavandsflaske holdt af Arne Andersen og endelig Harry Jensen på grydelåg tilførte dagen en klar markering af, at nu skulle der andre boller på suppen.

Midlerne til at starte et skoleorkester var indsamlet, og det egentlige arbejde kunne begynde. Hos musikhandleren Aage Skou, Frederiks Alle, Århus blev der indkøbt instrumenter og nodestativer og ak, hvad kunne man ikke få for penge dengang! I flg. kvitteringer fra 1965 kostede 10 stk. nodestativer kr. 200,00 (det kan man ikke købe 1 stk. for i dag), og 3 stk. trompeter for kr. 300,00 - den pris findes slet ikke for et enkelt instrument i dag! Alt i alt fik man indkøbt instrumenter, som dækkede behovet i et harmoniorkester, og Kurt Nielsen og Ib Larsen kunne med de tilmeldte elever begynde det slidsomme og svære job at få den rigtige lyd ud af disse instrumenter.

Det har garanteret ikke været specielt sjovt, men helt klart en udfordring af de store i starten!

Jeg husker mest mine egne forældres kommentarer, da jeg begyndte at have min trompet med hjemme for at øve. Længe troede de ikke helt på ideen, dog vidste de at indlæringen var nødvendig og at alt jo tager sin tid - men hvor det dog larmede skrækkeligt, når tonerne ikke kunne rammes! Mange gange forlod alle huset og lod mig være alene. Det stående spørgsmål var: "Hvor længe skal vi blive væk - du skal helst være helt færdig, før vi kommer igen..."

Der blev øvet 2 gange om ugen efter skoletid, og disse dage skulle vi have instrumenterne med i skole om morgenen. Det var et problem, idet der skulle passes på dem og der skulle helst ikke komme buler i metallet. Løsningen blev at vore mødre måtte kreere specielle instrumentposer alt efter hvilket instrument, man spillede på - poserne kunne bæres på ryggen og vi kunne cykle med dem uden risiko for buler. Det har garanteret sat mange mødre grå hår i hovedet at skulle sy disse poser - især de større instrumenter var van-

skelige. Derudover skulle instrumenterne jo også pudses og mødrene var nu bedst til det! Der var kontrol hver uge og der blev kikket i alle krogene. Øv.

Her er så resultatet - 36 elever fra Virupskolen med instrumenter og slagtøj - flankeret af Kurt Nielsen og Arne Andersen. Det første år gik med en uendelig lang række af øvedage og endelig var vi så gode at vi kunne begynde at vise os frem i

Hjortshøj og omegn. Der blev afholdt koncerter på skolen for skolenævn, sogneråd og forældre med stor succes, og man havde store planer for fremtiden - der blev indført kontingent (kr. 5,00 pr. md. i 10 mdr.), og man oprettede en forældrestøttekreds til hjælp, når orkestret skulle ud at vise sig frem.Jeg husker tydeligt den årlige marchtur op igennem Hjortshøj by til kirken, hvor der var julegudstjeneste for hele skolen. Opdelt i klasser fulgte eleverne efter orkesteret og dengang kunne det være lidt pinligt at skulle trave igennem byen under kommando af Kurt Nielsen, for der var naturligt nok en del tilskuere placeret

rundt omkring på ruten.Fordelen var til gengæld, at vi havde særpladser i kirken, fordi der skulle spilles til salmerne - vore kammerater kunne hverken se eller høre i den tæt pakkede kirke!

Igennem de følgende år udviklede orkestret sig støt og roligt til at være meget velspillende, og blev brugt i flere sammenhænge i byen, bl.a. ved åbningen af BRUGSEN.(Der er et lille klip fra denne begivenhed på en video udgivet af det lokale egnsarkiv.)

I 1968 sker store ændringer i orkestret - der investeres i uniformer! De blev kreeret af fru Dago, som dengang havde konfektionsfabrik i Grøttrup - en stor og dyr investering - men flotte blev vi alle i blå jakker og lysegrå skråhuer - lysegrå plisserede nederdele til pigerne og bukser i samme farve til drengene

En endnu større ændring var det, at orkestrets medstifter, daglige leder og dirigent, Kurt Nielsen, valgte at overdrage det fremtidige arbejde til musikstuderende Bjørn Christensen.Denne Bjørn Christensen er senere blevet kendt som "Bønne" fra Østjysk Musikforsyning. Ser man "Bønne" optræde i dag, er det næsten utænkeligt, at han fra starten var meget genert.For sådan husker jeg ham, som en tilbageholdende, altid meget svedende ung mand, som for det meste havde en ekstra skjorte med til øvedagen, fordi han altid var synlig våd på skjorten efter kort tid med os. Jeg husker dirigentstokken til tider gik i stykker, og dele fløj rund i lokalet, når der blev slået for hårdt på nodestativet for at skabe ro. Det var givet en svær opgave at holde ro og orden på en flok unge teenagere med krudt bagi!Hvad der skete og hvordan forløbet helt præcist var, huskes ikke klart, men de næste par år blev katastrofale for orkestret. Der var ikke længere tilslutning nok blandt eleverne til at opretholde orkesterarbejdet, og det hele smuldrede stille og roligt. Tiderne og interesserne skiftede - som de stadig gør - og det uundgåelige skete... Orkestret bliver nedlagt, støtteforeningen m.m. ophører og instrumenterne lagt på depot.

Men...I løbet af efteråret 1971 var der en 10 - 15 stk. af de gamle medlemmer, som gerne ville tage musikken op igen, og man begyndte at finde

en løsning. Det blev overladt til Inge Jørgensen og fodermester Aksel Nielsen, Kirstineborg at etablere et orkester til gavn og glæde for egnens unge og den lokale befolkning. Det skulle ske ved at der startedes et ungdomsorkester på bredere basis, evt. med deltagelse fra unge fra de omkringliggende byer. Økonomisk blev orkestret støttet af "Jacobs Teater" som gav en forestilling af Egå revyen, hvor indtægterne tilfaldt orkestret. Stiftende generalforsamling blev afholdt den 16/ 12-1971. Det blev organiseret som en forening med vedtægter og bestyrelse. Overdragelsen af instrumenterne fra depotet på Virupskolen skete den 5. januar 1972, med underskrifter af alle de medvirkende, samt klausul om at hvis orkestret blev opløst, skulle instrumenterne leveres tilbage til skolen.

Orkestrets navn blev BRASS BAND ÅRHUS NORD.

Orkestret har med skiftende dirigenter og svingende medlemstal overlevet - i 1977 skiftede orkestret navn til Hjortshøj-Egå Blæserne - Brass Band Århus Nord - i daglig tale kaldet HEB , og igennem alle årene har det beholdt den oprindelige struktur, som en forening med vedtægter og bestyrelse. Som navnet siger fastholdes oprindelsesstedet stadig . Mange af medlemmerne bor i lokalområdet - Egå, Skæring og Hjortshøj, Fællesskabet omkring og glæden ved musikken har været nøgleordet for alle nuværende medlemmer. Personer med vidt forskellig uddannelse og baggrund samles for at stresse af, og have det sjovt nogle timer hver onsdag aften. Vi har en relativ høj gennemsnitsalder, med det opvejes af et dejligt humør og et pragtfuldt gåpåmod. I november 2001 fejrede HEB 30 års jubi-

læum med koncert i Hjortshøj . Det var en god og dejlig oplevelse at være tilbage på stedet, og vi fik besøg af mange gamle medlemmer og andre interesserede. Bl.a. var der besøg af tidligere skoleinspektør Kurt Nielsen, som ved denne lejlighed ophævede den gamle klausul på overdragelsesdokumentet om tilbage levering af instrumenterne ved en eventuel opløsning af orkestret. De instrumenter der spilles på i dag er medlemmernes egne - de oprindelige er faldet for aldersgrænsen. Endvidere modtog vi fra ham gamle udklip og billeder, som delvis ligger til grund for denne beskrivelse af orkestrets historie. HEB har også et godt og fyldigt arkiv, som beskriver forskellige begivenheder hvor orkestret har deltaget i de mange år.HEB har optrådt mange forskellige steder i årenes løb bl.a. deltaget ved HEI roklubs standerhejsning igennem ca. 30 år, spillet julen ind på Skæring Lokalcenter siden åbningen, deltaget ved utallige byfester, havnefester, Marselisløbet, i Festugen osv. - Disse koncerter har skabt det økonomiske grundlag for at fortsætte, og fremtiden vil afhænge af om vi stadig formår at få disse indtægter. Med den nye folkeoplysningslov, nedskæringer overalt, mange nye tilbud af enhver art, skal vi ud at finde nye områder for at skabe det økonomiske grundlag for HEB's videre eksistens. Vi håber på det bedst...Orkestret deltog ved indvielse af" Værestedet " under den gamle eg - maj 1999

Man kan vist rolig sige at operation "TRUT", og lærernes indsats dengang har været en succes - der har været op- og nedture, skiftende formålsparagraffer,men grundideen med at udøve musik - den består for fuld udblæsning.

Også den musikalske ledelse blev der tænkt på, idet der blev antaget en dirigent . Det blev den unge musikstuderende, og basunist i Århus By orkester Kjeld Jørgensen. Han er nu professionel basunist og ansat ved Det Kgl. Kapel - København

Igen i 1973-74 skete en ændring i orkestrets sammensætning, idet flere af de oprindelige medlemmer holdt op pga. uddannelse, andre interesser m.m. Det lykkedes ikke at få nok nye medlemmer blandt lokale folk. De nye medlemmer, som kom ind, var gennemgående ældre, havde en anden baggrund og orkestret mistede lidt efter lidt den nære tilknytning til Hjortshøj og Virupskolen, som var udgangspunktet.Jeg selv valgte også på dette tidspunkt at gå ud, og fortsætte med musikken i Den Jyske Pigegarde i nogle år, hvorefter jeg blev gift og fik 2 børn. Da "småbørnsperioden" var vel overstået, genoptog jeg spilleriet, og har nu været med igen i ca. 10 år - de sidste 4 år som formand.

Inge Nielsen elev på skolen fra 1963

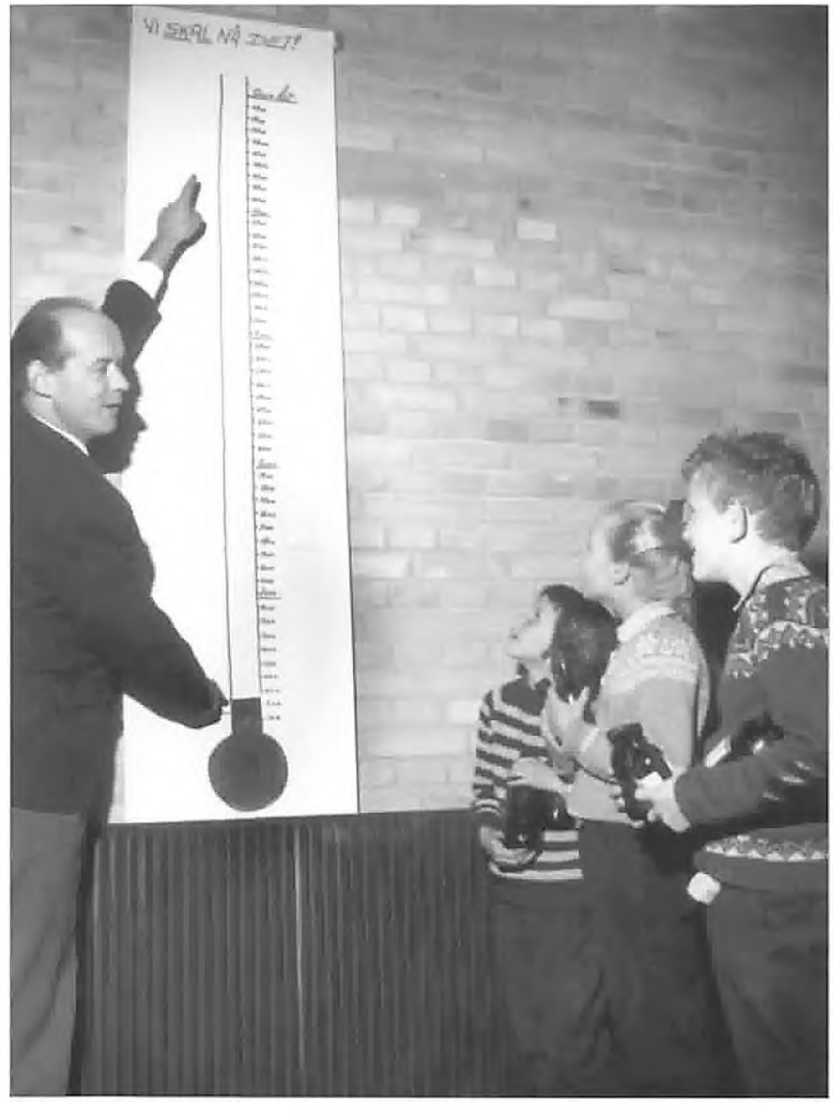

„Kridttiden“

Man tog hjerteligt og varmt imod mig,og jeg blev vist det nyindkøbte hus, der skulle være den nye lærers tjenestebolig, for en sådan hørte dengang med til en lærerstilling på landet

Af Hans Rasmussen

Den 20. juli 1959 ankom jeg som nyudklækket lærer til Hjortshøj, hvor jeg skulle undervise børnene på Hjortshøj skole. Min kone skulle undervise i faget håndarbejde. Det havde man tillid til at hun kunne,selv om hun ikke var uddannet lærer. Det skulle nok gå - og det gjorde det også.

Vores forventninger til fremtiden var store. Inden min ansættelse havde jeg som én af ansøgerne til stillingen været på præsentationsvisit og aflagt skolekommissionsmedlemmerne et besøg. Man tog hjerteligt og varmt imod mig,og jeg blev

vist det nyindkøbte hus, der skulle være den nye lærers tjenestebolig, for en sådan hørte dengang med til en lærerstilling på landet.

Da jeg vendte hjem,turde jeg ikke fortælle om det skønne hus - for sæt nu,at jeg ikke fik stillingen. Det fik jeg imidlertid,og den varme sommerdag rullede vi så ind i byen og ned til huset. Ved vejkanten sad der nogle småbørn. De var troppet op.De ville ikke gå glip af at se den nye lærer rykke ind. Det var en stor begivenhed, for der havde ikke været ansat nye lærere i Hjortshøj i mange år,men den nye skolelov af 1958, hvor børnene fik nye fag og forøget timetal, gjorde det nødvendigt at udvide lærerstaben med ét nyt medlem i de mange 4-klassede skoler,hvoraf Hjortshøj skole var én.

Byen bød os velkommen. Da vi besøgte Hjortshøj skole på bakketoppen,stod lærer Salmonsen og hans kone på trappen med åbne arme. Også børnene i byen tog godt imod os. Når pigerne kørte forbi os på cykel,rejste de sig og nejede, og vi var ofte med ved konfirmationer og andre festdage i distriktet.

Arbejdet i skolen var nyt og udfordrende. På den tid var de fleste af de hjælpemidler,som man regner som selvfølgeligheder i dag, slet ikke til stede. Det fornemmeste middel i skoletimen var stadig den sorte tavle og det uundværlige stykke kridt, og de fleste af de intentioner og syner, som var udviklet i seminariets lidt verdensfjerne atmosfære, kunne slet ikke bruges her i det virkelige liv. Det kunne godt skabe pandesved og ærgrelser, og som ung og - synes man - moderne lærer kom man ind imellem til kort over for realiteterne. I de fleste tilfælde stod man også temmelig alene med sine problemer, for selv om min eneste kollega på skolen, Martin Salmonsen, altid var hjælpsom og imødekommende, forstod vi ikke altid hinanden.

Tiden bød dog også på mange gode oplevelser - og morsomme: Jeg husker, at jeg i en klasse havde fortalt om hinduerne i Indien, og nu ville jeg godt vide, hvad børnene havde fået ud af fortællingen. Derfor spurgte jeg: „Hvad skal gode hinduer gøre“? - så rakte Peter fingeren i vejret: „De skal tro på Gud og spise korn!“

Vi havde gymnastik i forsamlingshuset - og spring over hesten. Store Thomas tog drabeligt tilløb - satte af i elegant stil, og gik gennem gulvet med et brag. Heldigvis var der næsten intet hulrum underneden, så der skete ikke noget alvorligt.

Når sommerferien nærmede sig,og skoleåret var ved at være slut, skulle der være eksamen. Eksamen var en særlig højtidelig skoledag, for så kom skolekommissionen på besøg,og børnene skulle vise, hvad de havde lært. Forældrene måtte også komme med.

Læreren havde nok lidt mere hjertebanken den dag, men alt gik godt. Eksamensprotokollen blev underskrevet, og dagen afsluttedes med en hyggelig frokost for kommissionsmedlemmer og lærere i Martin Salmonsens stue.

Jo. Det var på mange måder en primitiv tid. Derfor var forventningerne også store, medens den nye „Virupskolen“ blev planlagt og opført.

I august 1963 tog vi den så i besiddelse. Vi kom dragende i optog fra de tre små skoler, som den skulle afløse - en epoke var slut, og nu var der pludselig mange til at samarbejde om de nye tiders opgaver.

Tillykke „Virupskole“ med de 40 år.

Hans Rasmussen var lærer ved Hjortshøj skole/ Virupskolen 1959 - 1971.

Disciplin

Lærerne fandt efterhånden ud af, at eleverne var begyndt at bruge kalkerpapir, så de kunne skrive 2 - 3 sæt på én gang, og så blev det jo en helt god handelsvare

Af Ove Overgaard Nielsen

Da vi begyndte på den nye skole, var der visse ting vedrørende disciplinen, som var anderledes end vi var vant til.

Den første dag fik vi udleveret en kontaktbog. På dennes omslags indersider var trykt et ordensreglement med 17 punkter.

Disse ordensregler var der mange af os, der kom til at få et noget specielt forhold til.

Nogle af reglerne kunne, hvis de blev overtrådt give anledning til at vi skulle skrive hele ordensreglementet som hjemmearbejde. De mindre elever skulle skrive reglementet 3 gange og de store elever skulle skrive det 10 gange.

Min bror, Erik Overgaard, fortæller at da han fandt ud af, at der var nogle kammerater, der skrev ordensregler for at sælge til dem, som skulle skrive ordensregler, købte han sig fri, da han fik straffen. Så kunne han i stedet komme op til gartner Andersen og tjene penge.

Da jeg selv fik straffen, skrev jeg kun et enkelt sæt og gik ind til skoleinspektøren med det, hvorefter han gav mig fri for at skrive resten.

Lærerne fandt efterhånden ud af, at eleverne var begyndt at bruge kalkerpapir, så de kunne skrive 2 - 3 sæt på én gang, og så blev det jo en helt god handelsvare. Derfor blev straffen også afskaffet, dels kunne man ikke kontrollere om det var den rigtige synder, der havde skrevet dem, og dels var man ikke sikker på, at det var nogen god måde at straffe på.

Når vi mødte om morgenen, skulle vi stille op foran indgangen klassevis to og to og vente til gårdvagten gav ordre til at gå ind i aulaen. Der skulle vi så igen stille op, så de store klasser stod bagerst og de mindre forrest, hver klasse med den lærer ved siden, som man skulle have i den første time.

Der stod vi så alle vendt op mod skoleinspektøren, der stod på talerstolen. Han sang for til morgensang, mens Ole Boye-Hansen spillede på flygelet. Så bad skoleinspektøren Fadervor, hvorefter han gav nogle meddelelser og en omgang skældud for de unoder, vi måtte have lavet dagen før.

Når det ringede ind fra frikvarter, skulle vi igen stille op klassevis ved indgangen. Gårdvagten stillede sig op på dørristen, og så fløjtede han ro i rækkerne. Og så var det om at stå stille og rolig - ellers fik man 10 gange ordensregler!

Ved klasseværelserne skulle vi stille op på række to og to og pænt vente til læreren kom og gav os lov til at gå ind.

Hvis vi i frikvartererne bevægede os uden for skolegården, var der ordensregler i farvandet, hvis gårdvagten så det. Og når vi skulle være ude og det var koldt, var det fristende at opholde sig på toilettet, og hvis gårdvagten pludselig dukkede op, var det om at lade som om, man skulle forrette sit ærinde eller var ved at vaske hænder og var på vej ud. Ellers var det 10 gange ordensregler!

Ove Overgaard Nielsen var elev på skolen fra 1963 - 1970

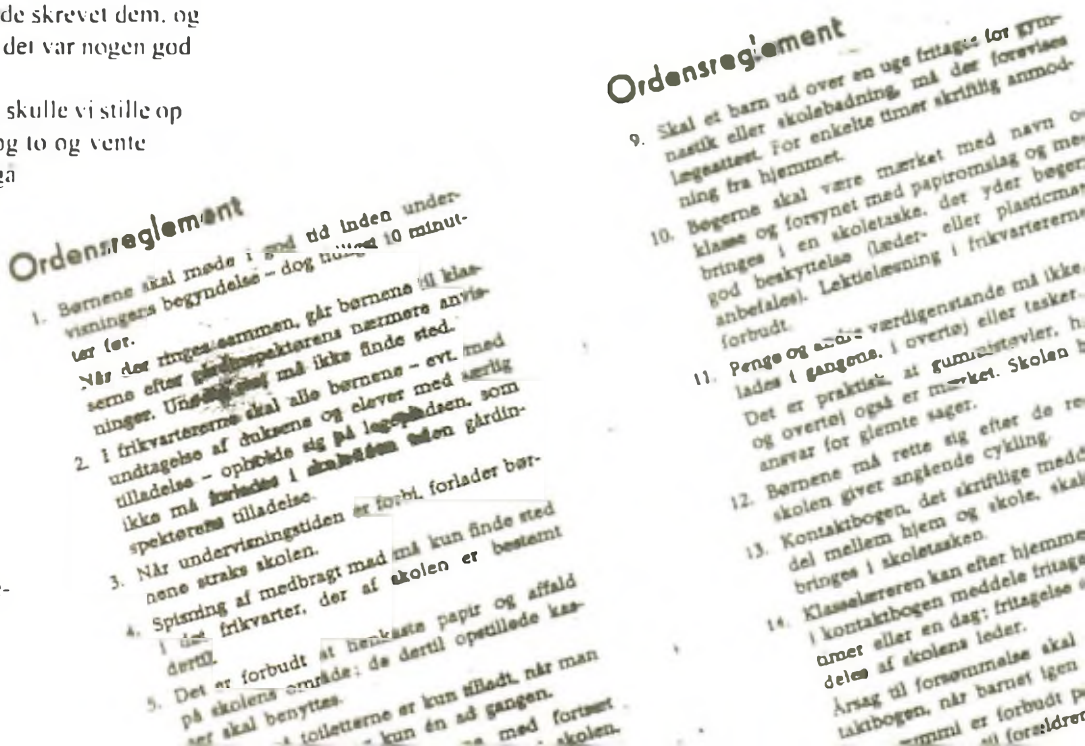

Ordensreglement

1. Børnene skal møde i god tid inden undervisningens begyndelse – dog højst 10 minutter før.
2. I frikvartererne skal alle børnene – evt. med undtagelse af duksene og elever med særlig tilladelse – opholde sig på legepladsen, som ikke må forlades i skoletiden uden gårdinspektørens tilladelse.
3. Når undervisningstiden er forbi, forlader børnene straks skolen.
4. Spisning af medbragt mad må kun finde sted i det frikvarter, der af skolen er bestemt dertil.
5. Det er forbudt at henkaste papir og affald på skolens område; de dertil opstillede kasser skal benyttes.
6. Toiletterne er kun tilladt, når man kun én ad gangen.

Ordensreglement

9. Skal et barn ud over en uge fritages for gymnastik eller skolebadning, må der forevises lægeattest. For enkelte timer skriftlig anmodning fra hjemmet.
10. Begerne skal være mærket med navn o klasse og forsynet med papromslag og me bringes i en skoletaske, der yder begen god beskyttelse (læder- eller plasticmar anbefales). Læsning i frikvarterern forbudt.
11. Penge og andre værdigenstande må ikke ladés i garderoberne, i overtøj eller tasker. Det er praktisk at gummistøvler, h og overtøj også er mærket. Skolen h ansvar for glemte sager.
12. Børnene må rette sig efter de re skolen giver angående cykling.
13. Kontaktbogen, det skriftlige med del mellem hjem og skole, skal bringes i skoletasken.
14. Klasselæreren kan efter hjemme i kontaktbogen meddele fritag nemet eller en dag; fritagelse deles af skolens leder. Årsag til forsømmelse skal taktbogen, når barnet igen

Hjortshøj gennem tiderne fra 1963 og til idag

Alt åndede fred og ro i byen dengang. Vejret var altid skønt, og køerne havde travlt med at rydde markerne for græs.

Af Frode Nielsen

Det, Jytte og jeg husker bedst fra vores første møde med Hjortshøj, var en byg mark, der lå på nuværende adresse Hundkærvej 3. Den daværende kommuneingeniør Rettrup bad os om at vente med at bygge, til byggen var høstet, så Rasmus Hastrup ikke skulle have erstatning.

Så hurtigt gik det nu heller ikke, jorden skulle udstykkes. Men vi skulle ikke vente på byggemodning eller anden moderne pjat, men så var forholdene også derefter. At komme ud til asfaltvej på en regnvejrsdag var et problem, som kun kunne løses med træsko eller gummistøvler. Dasspanden måtte vi grave ned i et fjernt hjørne af grunden.

De dengang bebyggede veje var Stationsvej, Virupvej, Smedebakken, Gl. Kirkevej, Svinget og fem huse på Kankbøllevej. Stendyssevej og Asmusvænget eller „Karolinelund," som det hed i folkemunde, var undervejs. Karoline hed gårdmandskonen på gården,(den der ligger for enden af Stationsvejen), som Asmusvænget er udstykket fra.

Alt åndede fred og ro i byen dengang. Vejret var altid skønt, og køerne havde travlt med at rydde markerne for græs, på de arealer, hvor nu Højager og Skovager ligger. Svinget havde både elektriker og slagter.På hjørnet af Stationsvej og Virupvej var der brugsforening, som også havde et træskur mellem brugsen og bageren til gødning og foderstoffer. Da brugsen flyttede op til den nuværende beliggenhed, blev kornsiloen fra foderstoffen flyttet til Østergaard.

Stationsbygningen, som også havde posthus (kundelokalet var ca, 1,2x 1,0 m), blev fjernet, da nærbanen blev oprettet først i 1980'erne. Dengang blev det også diskuteret, om byen burde købe den til beboerhus. Stationen med pakhus havde haft store dage under krigen, da alle varer til og fra brugs og mejeri blev fragtet med banen I begyndelsen af tresserne opførtes DLG lagerbygningen med den høje betonsilo, som blev jævnet med jorden for få år siden, og hvor der nu er rækkehuse.

Ønske om beboerhus

Først i tresserne blev der bygget andelsbank lige før blikkenslageren. Der har siden været et par småbutikker. Sensommervej var tidligere Andersens gartneri. Når vi kører op ad Virupvej, var der mejeri lige efter banen, de fik senere bygget osteri, som siden, da mejeriet var nedlagt, blev til kiosk og værksted for køle-fryserumsdøre. Nu er der som bekendt ungdomsboliger. Der var sygekassekontor på højre side, hvor nu Elinborg bor,. På modsatte side havde barberen, musikeren, cykelsmeden og symaskinehandleren sin bolig, der hvor nu Elisabeth og Stefan bor. Dengang kunne man magte at brede sig. Ordet specialisering var ikke opfundet.

Næste hus var sparekasse, dog kun åbent fra ti til tolv to gange om ugen. Det går vel samme vej i dag! I det pæne røde hus med tegltaget var der jordemoderbolig, hvor Gudrun Vester residerede. I det nu grålmalede hus boede skomageren, som senere indrettede kiosk, og til sidst overgik den til

pizzabar.På højre side var der møbelværksted og butik, som siden blev til mange forskellige ting, såsom tekstilværksted, tømrerværksted, autoværksted og værksted for moderne kunst m. m.

På hjørnet af Virupvej og Løvgangen lå tidligere kæmnerkontoret, hvor Thomsen regerede. Nok var der ikke så mange mennesker i sognet dengang, men det offentlige rum fyldte ikke nær så meget. Jeg har her kun nævnt de butikker og foretagender, som ikke findes i dag.

Derudover findes der i dag på Stationsvej blikkenslagerværksted, som tidligere var tømrer-og karetmagerværksted. Hjortshøj Lokalcenter er i dag et kraftcenter,hvad angår ældreservice. købmandsbutikken, hvor Scheldahl hører til de sejglivede købmænd,hvor man udover varen også får en vits og bagerbutikken , som langt tilbage også var konditori, hvorpokker det så kunne være?

Brugsen blev i 67 flyttet op på Hundkærvej, som da var ret ny. For få år siden fik brugsen også posteksperditionen at tage vare på. Den gamle hæderkronede etat med knækflip og fedtelæder var på retur. Esso Jens byggede i 69 autoværksted og tankstation med kiosk. I dag er der også frisør og soleenter. På samme side blev bygget bank og posthus. Længere oppe ad vejen har Priess sin elforretning og på Kådhøjvej bor kollegaen Munkholm. På samme vej har Arne Andersen og sønner sit oliefirma . Age Murer, som de fleste kalder ham, havde forretning på Stendyssevej. På Georgsmindevej driver Ena frisørsalon.

I 1963 begyndte Jytte og undertegnede at bygge tømrerværksted og bolig på Hundkærvej med det håb, at der ville komme kunder. Vi kom ukendte til egnen, så vi havde ikke nogen kundekreds. Det gik. Vi fik mad hver dag.

Så skal vi op i den gamle bydel, som var der før banen kom i attenhundredtallet.Der begynder vi med Klippekælderen, og lige efter kommer Gunnar Eberhards værksted, som nu er overtaget af Smedebakkens Auto, som i flere år har drevet autoværksted på Smedebakken, hvor tidligere Carlo Christiansens smedeværksted havde til huse.

Forsamlingshuset har overlevet et hav af beboerhuse, fælleshuse og offentlige konkurrenter. Kirken på Smedebakken klarer sig også, endda med øget tilgang! Så skal vi til Asmusvænget. „Tromlehuset", som det bliver kaldt, plus villaen er overtaget af Geoskandic der laver jordhundsundersøgelser. Lidt længere nede ad vejen ligger Pentagon, som er en elektronikvirksomhed. Til sidst Gymnastik Anita , som retter op på både kvinder og mænds kroppe og har gjort det siden 1975.

Skolen

Skolen var dengang den absolut største arbejdsplads i byen, og for mig som håndværker var kontakterne inspektøren og pedellen. Inspektøren var dengang den runde og folkelige Arne Andersen, som jeg syntes var meget rap i replikken.

Jeg mindes en morgen, jeg sad på Andersens kontor for at få rede på et arbejde. Sognepræsten Jens Gottlieb var der også, og de to kom i et gevaldigt gemytligt skænderi om en pakke cigaretter, som den ene mente den anden havde neglet og omvendt, men de havde nok røget dem !!Ingen af dem kunne dog klare sig for Kaj pedels tobaksforbrug. Piben blev tit stoppet. Kaj havde gode evner som pedel.

Der blev omgående sendt bud efter håndværkeren, når en ting var gået i stykker. Han sagde, at hvis børnene ser, at tingene er defekte, så ødelægger de bare mere.

Der går rygter om, at en nat, hvor der var indbrud på skolen, kommer Kaj derover med hunden og hører, at tyvene var i kælderen. Han råber:

„Hvis I ikke kommer op omgående, så pudser jeg hunden på jer!" De kunne jo ikke vide, at den tykke og fredelige hund var den mest rædde!

Hurtig sagsbehandling

Dengang var samarbejdet med kommunen mere smidigt og hurtigt. Når der skulle laves en forandring på skolen, ringede de til mig og beskrev, hvad der skulle laves og bad om en ca. pris. Så gik de til kommunen og forklarede sagen og kunne mange gange få et ja eller nej med det samme. I dag tager det vel mindst halvandet år.

Frode Nielsen var tømrermester i Hjortshøj fra 1964 - 1996

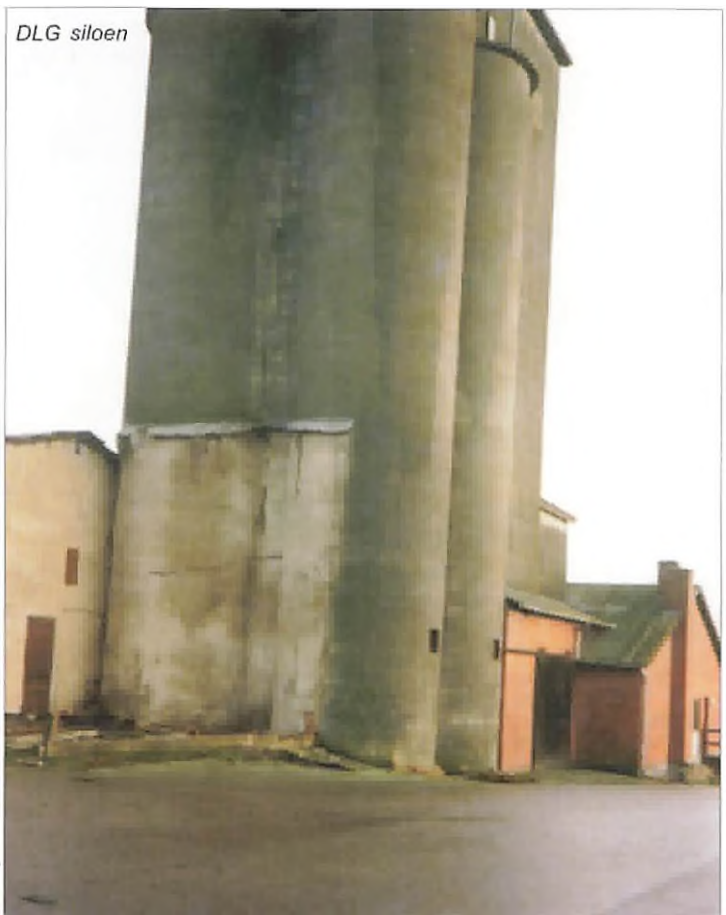
DLG siloen

Børn, unge og voksne på de skrå brædder

Af Anne Littauer

I begyndelsen af 90'erne havde vi i Hjortshøj nogle uforglemmelige oplevelser med teater og revy på skolen. Det blev til fire forskellige forestillinger over 5 - 6 år med rigtig mange deltagende børn, unge og voksne fra Hjortshøj og omegn.

Der var stor interesse i lokalområdet for at deltage enten som musiker, korsanger, skuespiller, kostumemager eller praktisk medarbejder. Til vores første forestilling „Ymers Oldebørn"

deltog ca. 50 børn og voksne, til de senere forestillinger var der op mod 100 medvirkende.

Året efter slog vi større brød op og søgte midler fra kommunen til dækning af udgifterne ved opsætning af forestillingen: Ronja Røverdatter.

Det var en rigtig familieforestilling med to børn, Birk og Ronja som hovedpersoner. I netop den forestilling var der temaer, der var aktuelle for både børn, unge og voksne så som forældrerollen, at gå fra at være barn til at blive voksen og den endelige forening af to rivaliserende familier. Altsammen beskrevet i en eventyrverden af røvere, trolde, hekse og andre figurer fra Astrid Lindgrens univers.

Vinteren igennem blev der arbejdet mange eftermiddage og aftener på Virupskolen under Åben Skole: Der var en musikgruppe med deltagere i alle aldre fra 12 til 65 år, en gruppe af 5 - 8 årige skolebørn, der øvede sig i at være trolde, anemoner og underlige skovvæsner og ca. 30 korsangere og et tilsvarende antal skuespillere, der trænede en til to ugentlige aftner.

Herudover var der systue og kulissemageri.

Tilsidst blev det hele sat sammen. Alle var dybt og hektisk engagerede i processen, der var særlig intensiv i de sidste 14 dage, og som noget helt specielt oplevede vi, at alle grænser og fordomme mellem børn, unge og voksne forsvandt. Der blev arbejdet på kryds og tværs af alder og alle gav det bedste de kunne.

Det blev til en flot forestilling. Vi spillede 4 aftener, hvor gymnastiksalen var fyldt af publikum fra byen. Forestillingen blev en stor succes og de deltagende børn og voksne fløj på skyerne i en periode derefter. Børn og voksne fik i en periode derefter en sjov oplevelse af at være „berømte" i den lille by -, men fællesskabet fik stor betydning for os allesammen i mange år efter. Havde man ikke haft nogen at hilse på ved den daglige indkøbstur hos Købmand eller Brugs, så havde man det nu!

Succesen fulgte vi op året efter med forestillingen Skatteøen og året efter igen med Hjortshøjrevyen.

Anne Littauer, mor til 4 drenge, som går og har gået på skolen

Livets gang i Hjortshøj

Af Aage Murer

Selv om det fremgår af arkivalierne vedrørende byggeriet af Virupskolen, at murermester hed Aage Jensen, så var det ikke mig, Aage Murer fra Hjortshøj, men Aage Jensen fra Hornslet, der lavede murerarbejdet på Virupsskolen.

Den opgave var for stor for mig, så jeg nøjedes med at byde på inspektør- og pedelbolig, som jeg så også fik lov at bygge.

Specielt ved byggeriet af inspektørboligen voldte vandet problemer. Dels grundvandet da kælderen skulle bygges.

Det problem klaredes ved en pragmatisk løsning udtænkt i et tæt samarbejde mellem mig og kommuneingeniør Rettrup.

Man lavede simpelthen en midlertidig drænledning fra bunden af kælderen ud til det hul ved siden af, hvor der nu er amfiteater.

Det andet vandproblem - som var mere akut - løstes knap så let, for her var man oppe mod naturens stærke magter : En tordenskyl!

Alt imens det trak op til tordenvejr blev kældertrappen pudset. Lige inden skyens sluser åbnedes fik jeg og mine folk afdækket trappen med en presenning.

Så langt så godt, men regnmængderne var så store, at presenningen sprak og vandmængderne skyllede pudsen på kældertrappen væk.

Fra indvielsen af skolen kan jeg huske, at skolens første inspektør, nu afdøde Martin Salmonsen til børnene sagde :

Kan I nu opføre jer ordentlig i små asener - også selv om jeres forældre er her!

I den menneskealder min kone Minna og jeg har levet i Hjortshøj - vi blev gift i 1950 og har boet Hjortshøj Stationsvej 16, Stendyssevej 2 og nu Stendyssevej 9 - har jeg samlet et væld af historier om folk og fæ i byen.

F.eks om slagter Bay, der havde forretning Svinget 9. Forretningen overdrog han i slutningen af 2. Verdenskrig til datter og svigerson, der drev forretningen videre, mens Bay flyttede op i Den Gamle Skole.

Herfra gik han hver dag ned til købmand Schjeldahl og handlede.

På vejen ned til købmanden passerede han mig og mine folk, der var i færd med at bygge Børge Post´s hus på Virupvej.

Her havde vi indført den nymodens teknik at lade skorstenen gå igennem midt på taget og ikke i rygningen, som man hidtil havde gjort.

Det fik Bay til at udbryde, da han gik forbi:

Børge Post's hus uden skorsten

"Det var da godt at I ramte inde i huset, da skorstenen skulle gennem taget!"

Når Bay så kom ned til Schjeldahl og var på vej ud forventede alle, at idet han gik ud af døren vendte sig om og spurgte: " Nå, Schjeldahl, har du mere under disken, som jeg ikke kan købe?"

Om fru Bay, der efter sigende som manden var meget religiøs, fortaltes, at når hun stod og hakkede fars, mens hun nynnede en salme, så skulle man skynde sig hjem med farsen, inden den blev fordærvet !

Hos Ferdinand Horup - kaldet "Nande" - lavede jeg og en af mine svende fodertrug. Disse skulle, af hensyn til, at der skulle være lige meget vand til alle køer, være i vater.

Dette kneb for svenden, der igen og igen måtte lægge et trug om. Nande spurgte ham, om han da ikke var svend ? "Jo!" svarede svenden,"Vil du se mit svendebrev ?" "Nej!" svarede Nande, " Hellere censoren!"

Aage Murer var murermester i Hjortshøj fra 1950 - 1985

Den Gamle Skole

Vi kalder den farfars skole

Af Ernst Schjeldahl og K.E.Mortensen

For det var ikke mindst hans utrættelige ind sats der medførte at den første store skole i Hjortshøj-Egå kommune kom til at ligge i Hjortshøj.

Helt bestemt hvor den skulle ligge, var der dog nogen uenighed om. Sogerådsformand Niels Schjeldahl mente at centrum i kommunen og dermed den rigtige placering var over for Toften, altså området hvor den nuværende brugs ligger.

Jens Müller fra Skæring, der jo var presset af et lokalt krav om at skolen slet ikke skulle ligge i Skæring, da sognerådet med Niels Schjeldahl i spidsen med 5 stemmer for og 3 imod (Tage Rasmussen var fraværende på grund af sygdom) stemte for skoleplaceringen i Hjortshøj, men det skabte naturligvis til sidst ro om sagen, da sognerådet i 1960 kunne beslutte at bygge både i Hjortshøj og et år senere i Egå - altså den nuværende Søslystskole.

Jorden til skolen blev købt af Rasmus Hastrup, der gennem et mageskifte i stedet fik nogle arealer i den østlige ende af Virupskoven.

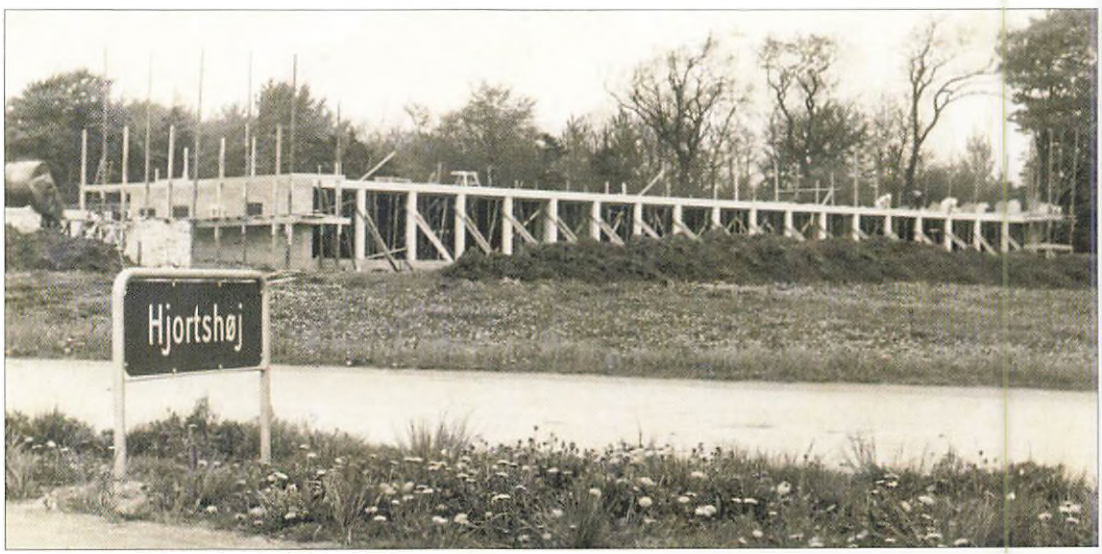

Ikke uden grund er det familien Schjeldahls opfattelse at Virupskolen er farfars - altså nu afdøde Niels Schjeldahls - skole.

Hjortshøj, men i Skæring/Egå, mente at centrum snarere var ved Ledvogterhuset ved baneoverskæringen.

Men Niels Schjeldahl fik overbevist sognerådet om, at skolen i hvert fald skulle ligge i Hjortshøj. Og placeringen kom jo lidt tættere på Skæring end ledvogterhuset !

At det hastede med at få bygget en skole i Hjortshøj-Egå gjorde amtsskoledirektionen med amtsskolekonsulent Gotfred Pedersen og kontorchef Vedel-Schmith meget for at overbevise sognerådet om.

Og her fik de en god forbundsfælle i Niels Schjeldahl .

Der var voldsomme protester fra både Egå og

At familien Schjeldahl betragter Virupskolen som "farfars skole" bekræftes af, at Ernst Schjeldahl som et familieklenodie har gemt Niels Schjeldahls manuskript til talen ved skolens indvielse august 1963.

Her sagde han bl.a:

"På skolekommissionens vegne har jeg den glæde i dag at byde elever og lærere velkommen i Virupskolen.

Det er historie vi skriver i dag. Vi er nu i stand til i vor egen skole at give vore unge den undervisning som der normalt er brug for for at kunne gå ud i livet som gode og nyttige samfundsborgere.

Nu står det til jer unge selv at udnytte jeres evner 100% !

Vore lærerkræfter har jeg fuld tillid til. Det har været sådan, at når vi har søgt lærere til vor skole, har der været rigeligt med ansøgere,så vi har haft lejlighed til at vælge blandt de bedste.

Personligt er jeg glad og taknemmelig for at det er faldet i min lod at være med til at ordne vort skolevæsen. Jeg kan roligt sige, at det har været min største opgave i livet.

Jeg vil slutte med på kommunens vegne at overdrage skolen til skolekommission og skolens leder."

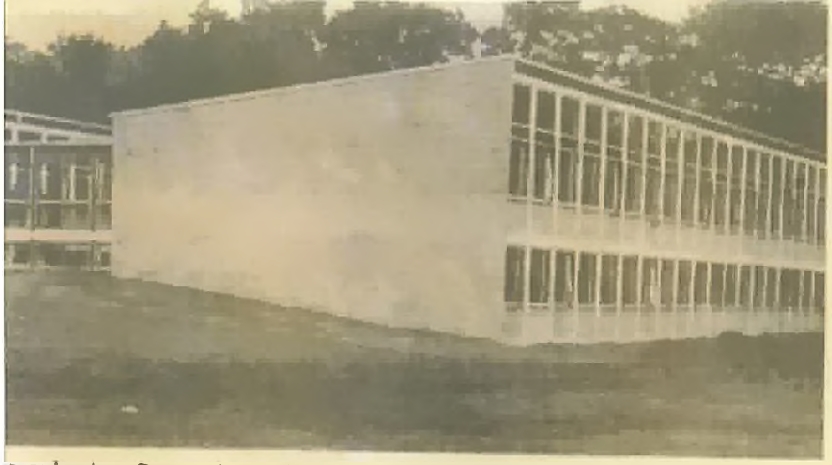

...e gule sten. Den er lys at færdes i, idet store termoruder udgør en stor del af ... med skolegaarden foran.

En lille skov gav navn til skolen

Den nye skole i Hjortshøj var haardt tiltrængt sagde amtmand J. Ricard ved indvielsen

HJORTSHØJ

DET har længe været haardt tiltrængt med en ny skole i Hjortshøj, sagde amtmand Jean Ricard i gaar ved indvielsen af den nye Virupskole. Jeg bringer Randers Amts Skoledirektions anerkendelse af den maade, de lokale skolemyndigheder har affundet sig med de hidtidige, daarlige lokaleforhold.

Amtmanden glædede sig i sin tale over den nye skoles smukke udformning, og han haabede, at skolen uden for den normale undervisningstid ville blive samlingssted for egnens ungdom og voksne i befolkningen.

Friluftsscene

Der var mange nye og interessante ting paa skolen, der har faaet sit navn efter den lille skov, den har som nabe. Bag skoleinspektørboligen er der indrettet en friluftsscene, der kan rumme cirka 500 tilskuere. I skolekøkkenet, hvor der er moderne bekvemmeligheder som køleskab og elektrisk vaskemaskine, er indrettet tre smaa forsøgskøkkener, hvor de unge piger kan trænes i borddækning for familien. Ligeledes er der en stue, hvor de unge piger kan øve sig i andre huslige pligter.

Skolen er som helhed bygget i gule mursten, og alt træværket, ude som inde, er egetræ. Gulvene i gangene er af klinker, mens der er linoleum i klasseværelserne. Overall er der lagt branddæmpende loft, og skolegaarden bestaar af hvide og sorte fliser.

600 kr. pr. kvadratmeter

Arkitekterne Buhl og Klithøj fra Randers viste rundt og oplyste bl. a., at skolen har kostet 2.045.000 kr., hvilket vil sige, at hver af de 3448 kvadratmeter etageareal har kostet 600 kr.

Mens musikeren Peter Erling underholdt paa kinoorgel, nød de 165 gæster en kop kaffe, hvorunder formændene for de to skolekommissioner, gaardejerne Evald Petersen, Egaa, og Svend Nielsen, Hesselballe, enedes om, at man havde været paa bolgelængde gennem de tre aar, skolebyggeriet har staaet paa.

Skoleinspektør M. Salomonsen omtalte, at han havde de gamle skoleprotokoller liggende hjemme hos sig for tiden. De gik helt tilbage til 1817, da den daværende ... en vikarius, saa børnene kunne faa nogen undervisning.

— Det var med vemod, jeg sagde farvel til min gamle arbejdsplads, men det var med glæde, jeg traadte ind i denne nye skolebygning. Paa en saa stor skole som denne, hvor der kommer børn fra tre skoledistrikter, Skæring, Brendstrup og der ikke, det maa det aldrig, men det gaar ind i et nyt leje. Vi lærere gaar til vort arbejde med ønsket om, at vor gerning maa lykkes.

Ogsaa formanden for Hjortshøj-Egaa Sognerraad, kohmand Niels Scheldahl, var paa talerstolen, hvor han fortalte om skoletankerne gennem de sidste 30 aar, der var endt med, at man nu kunne klare enhver invasion af tilflyttere til kommunen.

Hyldest til formand

Niels Scheldahl blev fra flere sider hyldet som den, der har arbejdet mest for skolens bygning, og der blev sagt ham tak for hans store arbejde. Formanden for Todbjerg-Mejlby Sognerraad, Nørskov Pedersen, Mejlby, sagde tak for, at Niels Schjeldahl ogsaa havde arbejdet med Sølystskolen i Egaa, der ventes færdig om et aar.

Blandt de mange talere kan nævnes pastor Jens Vincens Gottlieb, Hjortshøj, amtsskolekonsulent Gotfred Pedersen, Randers, murermester Aage Jensen, Hornslet, der har staaet for byggeriet, proprietær, amtsraadsmedlem N. P. Ogstrup, Mejlby, samt gartner, sogneraadsmedlem Tage Rasmussen, Skæring.

Skolekommissionsmedlem, fru Karen Pedersen, Skæring, overdrog skolen et „blomsterlegat" paa 2500 kr. Det er stiftet af en kreds af egnens gartnere, og der foretages udbetaling første gang i 1965 til den flittigste elev i afgangsklasserne i de to skoler.

Arkitekt Niels Buhl, Randers, fremkom til sidst med et lille lofte til skolen. Haandværksmestre og arkitekter ønskede at skænke en kunstnerisk udsmykning til skolen, men tekniske vanskeligheder havde hindret en overrækning paa indvielsesdagen. Virupskolen maa altsaa vente paa sin udsmykning. -roen

Kurt Nielsen, som også var kyndig i granits massefylde og udregning af pelikaners rumfang, fastslog med sikkerhed, at ingen kunne fjerne fuglen

Virupskolens pelikan?

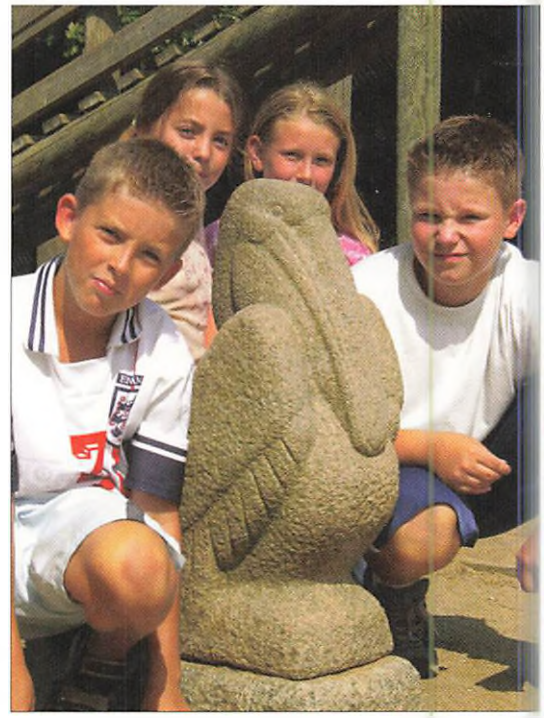

Af Niels Ejbye-Ernst

Jeg arbejdede på Virupskolen fra 1978 - 1990, i den tid hvor Kurt Nielsen var skoleinspektør, og hvor skolen var en lille 2 sporet skole med klasser fra børnehaveklasse til 7. klasse. Episoden jeg fortæller om ligger tilbage i starten af 80'erne, hvor det blev muligt, at skolen kunne investere i kunst efter eget valg - så vidt jeg husker. Efter megen palaver i det dengang meget flade organiserede lærerråd, med indlæg fra kunst og kulturinteresserede lærere, blev det vedtaget, eller måske endda bestemt, at pelikanen skulle være skolens nye vartegn. Den skulle hugges i granit og støbes fast udenfor skolen, hvor den ville kunne stå de næste århundreder på grund af materialets vejr- og klimastabilitet.

Efter en tids venten kom pelikanen, som så under behørig festligholdelse blev anbragt udenfor skolens daværende lærerværelse, måske for at lærerne så kunne sidde og nyde synet i kaffepauserne og eventuelt sikre, at eventuelle ballademagere ikke skændede kunstværket. En dag ret kort efter pelikanindvielsen sad vi en gruppe lærere en eftermiddag og snakkede på lærerværelset. Af en eller anden grund kom vi til at snakke om tyveri af granitskulpturen, og Kurt Nielsen, som også var kyndig i granits massefylde og udregning af pelikaners rumfang, fastslog med sikkerhed, at ingen kunne fjerne fuglen uden at køre en kranvogn med spil i stilling eller eventuelt sprænge kræet op af betonfundamentet. Han bedyrede at enhver der kunne rokke skolens nye vartegn ud af fundamentet kunne tage det kostbare dyr med sig.

Vi har nok været lidt pjattede, for i hvert fald gik vi udenfor for at vurdere sagen in natura. Jeg kunne ikke lade være med at stille mig i vægtløfter position med ret ryg og et fast greb om "Pelles" hoved , bøje i benene og forsøge at vriste Pelikanen løs af betonens og tyngdekraftens faste greb. Til min egen og andres overraskelse fik jeg løftet pelikanen op af fundamentet og hævet den ca. ½ m over fliserne. Kurt Nielsen blev noget bleg for han vidste godt at nu ville jeg og Stefan Groot føre pelikanen hjem til kollektivet Skovly, som lå nabo til hans bopæl dengang.

Om Kurt Nielsen ligefrem tryglede huskes ikke, men vi blev enige om at skulpturen godt kan stå på skolen i en periode, indtil jeg får andre planer med min pelikan. Jeg blev derfor lidt betænkelig da jeg så at skolens blad i 90'erne kom til at hedde „Pelikanen", det kan betyde at man prøver at vinde hævd på mit granittrofæ. Historien her, og indtil flere vidner, er derfor min sikring af, at jeg kan indtænke min pelikan i mine fremtidige dispositioner indenfor kunst og kultur.

Virupskolen ÅBEN SKOLE

Af Niels Ejbye - Ernst

I midten af 80'erne startede moderniseringen af Arhus skolevæsen, med ansættelse af udviklingskonsulenter og understøttelse af div. udviklingsarbejder på mange af kommunens skoler.

På Virupskolen blev der også arbejdet med, idet der blev sat forsøg i gang på mellemtrinnet med samlæsning af de praktisk musiske fag (slojd, håndarbejde, hjemkundskab). Alle p fagene som de blev kaldt, blev indført i 4 klasse og samlæst i form af friluftsture, hvor hele skolens fagrække blev integreret i et turprojekt over 2-4 dage. Samme år prøvede jeg sammen med Helle Hagensen og Henning Andersen at lave forældre/børn UNO ture også som et forsøgsarbejde, vi arbejdede inspireret af Henning Andersen på det der i dag hedder grøn skole.

Det var også i den periode at edb så småt trængte sig på, lærernes arbejdstid skulle ændres, og en række traditioner stod for fald. Der var således nok at tænke på da syvpunktsprogrammet for skoleudvikling blev lanceret, et udviklingsprogram der skulle åbne skolerne op mod lokalsamfundet. Jeg blev vældigt optaget af mulighederne, og sammen med Stefan Groot arbejdede jeg på en ansøgning til det vi ville kalde "Virupskolen - Aben Skole."

Vi lavede en ansøgning , tilpas ambitios, og søgte et større 6 cifret kronebeløb af de statslige midler. Vi var klar over at der skulle tænkes stort, hvis man skulle gøre sig håb om at få del i midlerne, som nok kun ville dække 2-3 større projekter i Arhus Kommune. Da vi kom til det lærermøde hvor vi skulle fremlægge ansøgningen, blev vi ikke mødt med den store opbakning. Der var travlhed, der var flere urapporterede projekter i gang, der var mange nye opgaver og generelt var presset stort på lærerne i slutningen af 80'erne.

Der var også skepsis overfor hvad der ville ske, når ukyndige husmødre skulle indtage hjemkundskabslokalet, når tilfældige skulle bruge slojd eller håndarbejdslokalet eller når der skulle være nogler i omløb i lokalsamfundet. Overvejelser om indbrud og hærværk og rod og uorden lå mange på sinde i diskussionen, som næsten afviste at det kunne lade sig gøre at åbne skolen for andre brugere. Der var forslag om at udskyde beslutningen et år, for at vi kunne blive mere klar til et så drastisk skrit. Det blev dog vedtaget at sagen skulle afsluttes på det kommende

Skolebestyrelsesformand Niels Ole Knoblauch på de skrå brædder

lærerrådsmøde, som lå op til sidste dag for ansøgningen. Mellem de to møder havde Vi (Stefan G og Niels E-E) en vældig travl periode, hvor vi præsenterede vores ideer for en række organisationer, foreninger, institutioner og råd i hele byen. Vi fik kontaktet menighedsrådet, beboerforeningen, ungdomsklubben, institutionerne i byen, spejdere, familieklubben i Lystrup. Hej , de forældrevalgte, sundhedsplejersken, skolepsykologen og en række andre og alle ville gerne skrive støtte- og hensigtserklæringer til projektet.

Vi fik holdt møder med kvinder som ønskede at organisere cafe arrangementer i den nyoprettede ungdomsklub og folk der kunne se at skolen også kunne være en ramme for deres hobby eller interesse. Ved næste lærerrådsmøde var presset fra omverdenen, lokalsamfundet, så overvældende at lærergruppe og inspektør tilsluttede sig projektet, først med skepsis, senere med stor engagement og sådan er det den dag i dag.

Da "Aben skole her i Hjortshøj - den kan lukkes op af dig - hvis du vil spille med og få ideer vise vej " blev afsunget at børn fra flere klasser ved indvielsen af projektet var tvivlen væk . Da projektmidlerne efter 2 år var væk påtog lærerne sig at videreføre ideen og et projekt med tvivlsom opbakning var blevet til et satsningsområde for en skole og en del af skolens profil.

Niels Ejbye-Ernst var lærer ved skolen fra 1978 - 1990

Ansættelse af en pedel og lærere

Kaj Sørensen og Ejvind Rasmussen udenfor mejeriet Viruplund

Af Jacob Therkelsen

Selve beslutningsprocessen ved Virupskolens bygning er der skrevet om andet sted i denne jubilæumsbog. Derfor vil jeg i stedet lade tankerne flyve tilbage til minder fra min tid som sognerådsmedlem fra 1962 til 1966.

Når jeg ser på billedet af sognerådet i den periode, må jeg konstatere, at jeg er den eneste nulevende af sognerådsmedlemmerne på billedet - men jeg er også den yngste !

Det som umiddelbart melder sig som et minde, var at vi skulle ansætte en pedel.

Ansøgningerne skulle sendes til sognerådet, og der var en del kvalificerede ansøgere - bl.a. fra Kaj Sørensen, som jeg kendte, da han var førstemejerist på mejeriet Viruplund, hvor jeg var mejeribestyrer.

Ham kunne jeg meget anbefale, da han var fuldt ud kvalificeret og respekteret. Desuden havde Kaj en fin anbefaling fra mejeriets formand, R.Holme Villadsen, der også i flere perioder havde været medlem af sognerådet.

Esther og Kaj fik pladsen, hvilket blev et stort plus for skolen.

Der skulle også ansættes lærere til skolen. En del ansøgere kom personligt rundt for at præsentere sig for skolekommissionens medlemmer.

Den tur kendte jeg selv lidt til, idet jeg som mejerist havde søgt adskillige mejeribestyrerpladser. Det var lidt af en cirkusforstilling !

Men skolekommissionen fik sammen med skoleinspektøren ansat dygtige lærere, som kom til at præge den nye skole.

Der blev startet ungdomsafdeling, hvor de unge fra realafdelingen m.fl. kunne samles og hygge sig med musik og spil m.m.

I den anledning benyttede mejeriet muligheden for at oprette en mælkebar, hvor man kunne læske sig med forskellige mælkedrinks.

Ved åbningen af mælkebaren havde mejeriets formand R.Holme Villadsen fået et par Karolinepiger ud på skolen for at demonstrere og fortælle om de forskellige drinks.

Mejeriet og skolen havde stor succes med mælkebaren.

For os der havde børn på skolen var det en god oplevelse at følge med i den nye skole og dens videre udvikling.

Jacob Therkelsen , mejeribestyrer Viruplund fra 1952-1967, samt sognerådsmedlem 1962-1966

Vred over ukvemsord

Af Søren Würtz

Det første jeg kan huske om Virupskolens tilblivelse, er et møde i Skæring forsamlingshus, hvor amtets skoleembedsmænd skulle gøre rede for skoleplanlægningen i Hjortshøj-Egå kommune.

Egå var stærkt repræsenteret, for Egå-boerne havde en fornemmelse af, at Hjortshøj måske kunne finde på at tilsnige sig en skole for Egå, og det måtte selvfølgelig forhindres.

Der var den omstændighed, at sogneradsformanden var boende i Hjortshøj, nemlig købmand Schjeldahl, og han kunne måske presse på for at få den til Hjortshøj først, hvem ved?

Ved samme møde udtalte embedsmanden kontorchef Vedel Schmidt, at det var hans forbandede pligt, at fremlægge planerne som de reelt var , og ikke som Egåerne kunne tænke sig. Det faldt Forstander Dybkær meget for brystet, at man kunne bruge slige ukvemsord over for ham.

Reaktionerne var så voldsomme, at der efter mødet blev drøftet, om man i Egå kunne lave en friskole, men det blev kun til tankespind, da skolerne næsten blev bygget samtidig, og blev indviet med et årstid i mellem, og da det mest var et spørgsmål om prestige, så blev det gode forhold mellem Hjortshøj og Egå hurtigt genoprettet.

Det var en revolution, da skolerne blev bygget. De gamle skoler var for længst forældede.

Al byggeri havde ligget stille under og efter krigen, og det var først nu, ca. 15 år efter, at der var ved at komme gang i byggeri af et rimeligt omfang.

Dertil kom, at der i sogneradet var fremsynede mennesker, der kunne se betydningen af nogle gode rammer for undervisning af børn.

Den store tilvækst af tilflyttere til kommunen var jo årsag til behovet for 2 så store skoler på en gang.

En vis konkurrence blev der nok ved at være, for da Virupskolen kom først, så måtte Solystskolen til gengæld have 2 gymnastiksale og en svømmehal, men Virupskolen havde overbygning (realklasse) , det måtte Solystskolen vente med nogle år.

Der blev etableret et samarbejde mellem Todbjerg-Mejlby og Hjortshøj-Egå, så 8-9 og realskole klasserne blev undervist på Virupskolen.

Søren Würtz var sogneradsmedlem 1966-1970

3. real 1967 med bl. a. Erik Overgaard og Thorkild Würtz

Her et udpluk fra en tidligere elev:

Det var et spændende og stort byggeri, og noget af en oplevelse at besøge byggepladsen en søndag eftermiddag.

I skolen hos lærer Salmonsen havde vi gennem længere tid haft skolemøbler på prøve, gad vide om de gamle borde ikke var gode nok?

Forventningerne til at begynde i den nye skole efter sommerferien var store. De flere daglige marchture til lokalet hos præsten, til bibliotek og gymnastik i forsamlingshuset, skulle snart være historie.

Endelig oprandt dagen hvor der kom elever på den nye skole. Og hvad mødte os?

En enorm masse elever stående i rækker klassevis. Alle elever, også dem fra forskolen og de nye fra Todbjerg-Mejlby samt fra Skæring og Egå. Der var også dem, der var blevet konfirmeret, og som jo året forinden ville være gået ud af skolen. Det var uoverskueligt, og så kendte man ikke engang dem allesammen - skræmmende.

Det var nu alligevel lidt spændende - og hver klasse havde sit eget klasseværelse - deres helt eget.

Faglokalerne var store og flotte, og de var udstyret med mange spændende ting.

Skolen havde også fået en gymnastiksal, altså ikke mere gymnastik på det møgbeskidte gulv i forsamlingshuset. Men noget skræmmende skulle vi til at klæde om, og efter timen tage badeuden tøj- sammen med de andre drenge fra 2 klasser.

Vi gik ikke længere i bette fjerde, eller stuе fjerde, men i 6. eller 7. klasse, vi skulle til at lære noget. Oplysningstiden var begyndt. Året var 1963.

Erik Overgaard, elev på skolen fra 1963 - 1967

Ministerielt besøg

De ministerielle embedsmænd skulle sammen med eleverne løse en kollektiv opgave: Ud af en mængde rekvisitter, skulle forsamlingen uden at tale sammen enes om, at opbygge en scenografi.

Af Stefan Groot og Linda Oddershede

Det var der i 80'erne. Som regel var det Niels Ejbye der var den utrættelige motor når det kom an på at formulere udviklingsarbejder og holde øje med hvor der kunne søges midler.

En gang kom jeg imidlertid i besiddelse af et lille hæfte der hed "Pejling og Perspektiv". Det var udarbejdet af et udvalg nedsat af Bertel Haarder. Deri stod der til min overraskelse mange interessante og spændende ting. Man kunne få stotte til projekter der eksperimenterede med kunstnerisk-æstetiske arbejdsformer, undervisning der søgte andre indlæringskanaler end den rent intellektuelle. Jeg tænkte mens jeg læste at det betænkningen efterspurgte, var netop nogle af de ting jeg var optaget af og faktisk gjorde sammen med eleverne. Så jeg tog mig sammen og formulerede mig i "udviklingsarbejdetermer". Således fik jeg støtte til fx at arbejde med drama som metode i undervisningen i et tværfagligt samarbejde mellem dansk og orienteringsfagene.

Efter at dette udviklingsarbejde formelt set var overstået og rapporter var skrevet, kom der en henvendelse fra undervisningsministeriet. Man ville gerne snakke med nogle af dem der havde lavet udviklingsarbejde med udgangspunkt i "Pejling og Perspektiv". Min tilbagemelding var at jeg gerne tog imod besøg, men så skulle de besøgende opleve undervisningen. Eleverne og jeg kunne lave en "live-demonstration" af nogle af arbejdsformerne, og jeg kunne sammen med et hold elever arrangere en workshop for gæsterne. Som sagt så gjort.

De ministerielle embedsmænd skulle sammen med eleverne løse en kollektiv opgave: Ud af en mængde rekvisitter, skulle forsamlingen uden at tale sammen enes om at opbygge en scenografi. En af gangen måtte man anbringe eller fjerne én rekvisit. Øvelsen slutter ideelt set når ingen af gruppens medlemmer mere flytter rekvisitter. Gruppen har fundet en fælles løsning. Nu om dage ville man måske finde den slags opgave i et teambuildingsprogram?

En af de herrer fra ministeriet var imidlertid ikke i stand til at give slip på sit eget projekt. Det endte med at han simpelthen fjernede et bord og satte det ind i et tilstødende depot. Han ville ikke have det med i scenografien. Alle de deltagende elever fra 7. årgang kunne så tydeligt gennemskue hvad der foregik og large som de var, lod de med et indre smil manden demonstrere sin begrænsning.

Oven på denne involverende demonstration af praksis var aftalen, at ministeriets embedsmænd skulle tale med Stefan og mig om de mere teoretiske og didaktiske tilgange til den praktisk-musiske dimension.

Der var afsat nøjagtig 45 minutter til denne samtale, samtidig skulle klassen arbejde for sig selv med et materiale, som de var blevet instrueret i.

Tiden fløj afsted. Folkene fra Undervisningsministeriet havde masser af spørgsmål og interessante overvejelser i forhold til vores projekt. Det var tydeligvis sjældent for dem, at der blev taget udgangspunkt i rigtige levende børn.

Pludselig - midt i en sætning - standser Stefan op og kigger på klokken.

„Hov, jeg skulle have været tilbage i klassen for 2 minutter siden. Nu må I have mig undskyldt. Børnene venter på mig, og de har forberedt sig."

Ministerens embedsmænd var tæt på at tabe mælet. De fik demonstreret i praksis, at en aftale med en flok elever i en klasse var vigtigere at overholde end at afslutte denne diskussion.

Et årstid senere kom en folkeskolelov, hvor det kreativ-musiske blev en dimension, som skal være til stede i al undervisning.

IT og ansvar

Hvorfor kan vi ikke bare gøre som for fyrre år siden, „bare" sidde og høre på den „kloge" lærer, læse op i kor og få lussinger?

Af Casper B.B. Nielsen, 7.a

En normal skoledag i 7.a på Virupskolen år 2003 kan næsten ikke gå uden brug af nyere teknologiske midler. Og det er ikke kun i dansk vi bruger teknologien. Selv når vi er til præst - konfirmationsforberedelse - bruger vi computere, vi spiller spil der handler om kristendommen, i stedet for at sidde med hver sin bibel og salmebog, og så bare læse. Vi bruger hele tiden computere, ghettoblastere, tv'er og digitalkameraer, og det er i alle fag. Selv i idræt og billedkunst laver vi billeder på computere som kan være flere meter høje.

Computeren er et af de vigtigste redskaber man bruger i skolen.

Men hvad er alt dette godt for? Hvorfor kan vi ikke bare gøre som for fyrre år siden, „bare" sidde og høre på den „kloge" lærer, læse op i kor og få lussinger? Hvorfor kan alt det moderne ikke vente til vi får fri, så kan vi sidde i hvert vores hjem med en computer resten af dagen!

Er det mon for at undgå dette, at IT har så stor en betydning i skolen, eller er det fordi folkeskolen ikke vil blive gammeldags, så flere vælger privatskolerne?

Men selvom IT findes, er der dog alligevel plads til den gamle slaveundervisning, med „læs en bog om ugen" og blækregning. Lige meget hvor mange eller lidt lektier læreren giver for, er der altid brok omkring lektierne, men når man tænker sig om er vi jo ret heldige. Nogle børn i Danmark skal læse lektier 2 til 3 timer hver dag. Så på den måde går vi på en luksusskole. Men set fra en anden vinkel er det (som min lærer ville sige) ansvar for egen læring!

Ansvar for egen læring. Det er meget det 7. klasse handler om, det er ikke lærerens problem, hvis vi ikke laver lektier, det er os det går ud over, og det er os der ikke lærer noget, det er os der får problemer i livet, hvis vi ikke tager imod den viden lærerne kan give os. Det er en underlig udvikling, der er sket fra indskoling til udskoling. Det er ikke så meget det, at vi er blevet ældre, men da vi var små var undervisningen mere lærerstyret med, at der stod en lærer og talte. Nu skal vi selv ud og finde den viden vi skal have, dvs. at vi selv skal finde materiale på biblioteket og internettet, vi skal selv bearbejde vores materiale og vi skal, kort sagt, selv sørge for, at vores skoledag hænger sammen!

Casper B. B. Nielsen er elev på Virupskolen og har været det siden 1996

Erindringsbilleder fra en landsbydegn i Hjortshøj anno 2003

„Han har rødligt hår, en frisure som en rigtig voksen, jakkesæt og skjorte, faktisk minder han mig om en af mine lærere fra folkeskolen, en af dem man havde respekt for. Øjnene er knebet en anelse sammen:
"Har du overhovedet lyst til arbejde?" lyder hans indgangsreplik"

Af Stefan Groot

Virupvej 49 (af naboer kaldet "kollektivet"), efteråret 1976.

Jeg står i baghaven ved bødkerkarret og renser de hjemmedyrkede gulerødder. Det lange hår holdes på plads af et tørklæde der rullet sammen fungerer som pandebånd. Ved skellet til grunden ved siden af, står en nydelig mand og ser mig an, lettere vurderende, lige præcis i så høj grad hans høflighed tillader ham. Han har rødligt hår, en frisure som en rigtig voksen, jakkesæt og skjorte, faktisk minder han mig om en af mine lærere fra folkeskolen, en af dem man havde respekt for. Øjnene er knebet en anelse sammen: "Har du overhovedet lyst til arbejde?" lyder hans indgangsreplik.

Allerede inden jeg begyndte min læreruddannelse, havde jeg forsøgt at indføre Summerhill-tilstande på en lille landsbyskole i Sydvestsjælland. Min læreruddannelse var nu tre måneder gammel. Gu' ville jeg da have arbejde!

Så var den ansættelsessamtale slut. Manden var min nabo og skoleinspektør på Virupskolen, Kurt Nielsen. Mit første arbejde var et barselsvikariat som dengang udgjorde en periode på hele tre måneder. På skemaet var bl.a. tysk i syvende. Mine forudsætninger havde jeg fra min egen folkeskoletid. Her opnåede jeg til gengæld mod alles forventning en rigtig god karakter ved prøven efter 2. real. Det skyldtes dog at tandlægens kone som var censor, syntes jeg var en charmerende yngling. Og så selvfølgelig at jeg havde luret det trick at når censor stillede et spørgsmål man absolut ikke kunne forstå, skulle man svare "Das ist ja die Möglichkeitsform!" (den grammatiske form konjunktiv havde vi flere gange hørt man ikke behøvede at kende, så var det jo nok smart at kunne den). Efter min egen daværende vurdering måtte det da også være tilstrækkeligt, så den fik derudaf med "Karl spielt Klavier", samme bog jeg selv havde haft i 7. klasse...

Det viste sig at Karin Storkholm, som jeg skulle vikariere for, var skolens smukkeste lærerinde. Hun var i besiddelse af en form for skønhed, en tilstedeværelse der kunne fylde et hvilken

som helst klasseværelse med god energi. En stemning som de fleste børn ubevidst har lyst til at værne om. Man skal ikke underkende betydningen af lærerpersonens udstråling. Jeg husker hvor fascinerende det var for mig 23-årige knægt at besøge denne kvinde, en rigtig voksen med barn og erfaring i lærerjobbet, som en del af forberedelsen til at indtræde i embedet. Langt senere talte jeg med en af mine tidligere elever som nu var en ung mand. Han havde haft Karin som lærer og hørte ikke just til kategorien kedelige elever. En af de ting der havde prentet sig i hans erindring fra sin skoletid, handlede netop om hende: "Hun var simpelthen så smuk", fortalte han henfort til midten af 4. klasse, "at det fyldte hele lokalet, man kunne slet ikke nænne at lave ballade. - Bare duften...!"

Nogle år efter episoden i "kollektivets" have og vikariatet, blev jeg ansat i en fast stilling som lærer på Virupskolen. Det var dengang man ved gårdvagtsbordet på gangen udenfor lærerværelset med det rette "taw" kunne retlede eleverne, som jo var udenfor i gården, ved et kvalitetsbank på ruden ledsaget af et ganske særligt øjenbrynsakkompagneret blik. Derefter kunne man ryge videre over kaffekoppen. Brydningstiden hvor eleverne forsøgsvis måtte vælge at være indendørs i frikvartererne, gav problemer. Regler måtte formuleres. Det blev snart til en lang række forbud. Jeg fandt en dag et gammelt notat fra en lille gruppe der kaldte sig "Det provisoriske gård- og gangvagtsudvalg". Her blev det foreslået at alle regler erstattedes af én: "Al hensynsfuld adfærd tilladt". En ret god regel, synes jeg den dag i dag. Den stiller høje krav til skolens evne til at udvikle sociale og kulturelle kompetencer hos eleverne.

Kristendom i første klasse

En af gaverne ved at være lærer, er uforudsigeligheden af børnenes reaktioner på det vi udsætter dem for.

Jeg husker engang jeg skulle begynde undervisningen i kristendom i første klasse. Der havde været en periode hvor de pædagogiske intentioner indenfor faget lagde stor vægt på at alle de gammel- og nytestamentlige historier blev sat ind i den rette kulturhistoriske sammenhæng. Jeg havde oplevet at hvis man fulgte de politisk korrekte oplæg som velmenende bøger gav på feltet, var man i stor fare for at dræbe historiernes intensitet.

Derfor var jeg fast besluttet på at historierne skulle "fortælle sig selv", jeg måtte tilegne mig dem og virkelig gøre mig umage med at fortælle, enten ved at lave min egen mundtlige version udfra flere kilder eller ved oplæsning af versioner af høj kvalitet.

Børnenes genfortælling, spørgsmål og refleksioner over fortællingerne måtte så danne udgangspunkt for en naturlig integration af den kulturhistoriske sammenhæng historierne udsprang af.

Jeg fandt adskillige gamle børnebibler på skolens depoter og andre steder. I Morten Pontoppidans "Bibelske Historier fortalt for børn" fik jeg den inspiration der satte mig i gang. En enkel og genial ide, jeg ville ønske det var mig der havde fået den. Jeg skulle begynde med Mosesfortællingen, den med det lille barn i sivkurven, prinsessens hittebarn. Den lille dreng voksede som bekendt op hos sin mor, og en dag spørger han hende: "Hvem er det du siger sådan til?" - "Hvordan siger jeg, min dreng?" - "Du siger: Abrahams, Isaks og Jakobs Gud!" Og så kan man fortælle hvad moderen sagde. Skabelsesberetningen o.s.v.

Jeg øvede mig i at fortælle. Det gik fantastisk. Jeg havde hele flokken i min hule hånd, fortalte og fortalte, holdt de rigtige pauser, så deres hungrende blikke: "Fortæl mere!". Jo, verdensmesterfølelsen voksede i mig. Hold da op hvor var jeg god!

Det sluttede veltimet med at jeg nåede dertil hvor Adam og Eva blev smidt ud af Paradisets Have og skulle til at gøre sig mangfoldige. "Og så må I vente med at høre hvad der siden skete...". Men det havde de unge poder åbenbart allerede en klar forestilling om. Den kom prompte til udtryk ved at de med venstre hånds tommel- og pegefinger dannede en lille cirkel, et hul hvorigennem de rytmisk førte højre hånds pegefinger mens de med store smil i øjnene og på løben sang på den kendte "Avra for Lavra" melodi : "Adam og Eva! Adam og Eva!..."

Stefan Groot har været lærer ved skolen siden 1979

At lære at leve et ordentligt liv

Hvordan skaber vi den basis af en sund og positiv livsindstilling, som eleverne kan bruge til at danne holdning og tage stilling for deres generations udfordringer? Det er dybest set hjemmenes og skolens store fælles opgave, og det handler bestemt ikke kun om faglighed.

Af Lars Bodker Smitt

Nå, du kommer fra Virupskolen? Er det ikke den der lille hyggelige luksusskole ude i Hjortshøj?

Sådan blev jeg engang tiltalt af en mor fra en af nabobyerne, og jeg forklarede naturligvis straks, at hun havde både ret og alligevel misforstået noget. Hyggelig - jo bestemt - men luksus kunne man ikke tale om, især ikke før den renovering og udbygning, som vi nu ser resultatet af. Og lille er jo heller ikke længere en dækkende betegnelse for skolen i kanten af Virupskoven.

Vi nærmer os 500 elever, og med de skitser for udbygning af Hjortshøj og omegn med 200-400 nye boliger, som Århus Kommune tegner på, vil skolen med sikkerhed skulle vokse yderligere - ja måske vil der være behov for at ændre på skoledistrikterne eller ad åre bygge en ny skole?

Men det var rart at fornemme, at Virupskolen har et godt omdømme, hvilket vi blandt andet mærker på den måde, at der altid er mange og gode kandidater til ledige stillinger på skolen. Resultatet er den positive spiral, hvor personaleteamet bare bliver bedre og bedre.

Fornemmelsen i maven er den samme

Utrolig meget har ændret sig på de 40 år, der er gået siden Virupskolens fødsel i 1963. Men det er vigtigt at huske på, at nogle ting og begreber er uforandrede. Eksempelvis har de nye elever præcis den samme fornemmelse i maven, når de møder på deres første skoledag - spænding og forventning til bristepunktet. At man er blevet stor.

Det er en detalje, som aldrig må glemmes - enhver husker det jo selv. Og det er ikke overdreven ros til nutidens skole at påstå, at skolen i dag møder børnene, hvor de er på en langt mere åben og tryghedsskabende måde end for 40 år siden.

Lige så vigtigt er det at huske på, at skolens hele formål dybest set er det samme, som det altid har været . Mange har defineret skolens formål, men filosoffen Ole Thyssen har gjort det meget klart og enkelt: Formålet er at lære børnene at leve et ordentligt liv.

Så kort kan det siges, og derfra bør debatten starte. For det er jo i hele den yderligere definition af de væsentlige kompetencer - faglige, kulturelle, sociale, personlige plus måske flere - at skolen skal finde sin funktion i dagligdagen, i evig og frugtbar dialog med forældre, politikere, erhvervslivet og i det hele taget hele det omgivende samfund. Heldigvis er skolen til stadighed et varmt emne i medierne, fordi alle har et forhold til skolen og dermed også en kvalificeret mening om den. Dog er det ærgerligt, at diskussionen oftest kun handler om de faglige niveauer, blæst op af firkantede sammenligninger skolerne imellem, mens der sjældent bliver plads til de øvrige sider af skolens rolle i samfundet.

Gid den megen interesse kunne lede frem til bred erkendelse af, at intet politisk emne er vigti-

gere end netop skolen. Og at skolen har en langt bredere og vigtigere funktion end de rent faglige målsætninger.

Et helt andet samfund

Det samfund, som børnene skal lære at leve et ordentligt liv i, er jo netop et helt andet end for 40 år siden.

I begyndelsen af 60erne gik de fleste børn hjem efter skole hver dag. Deres verden var begrænset til, hvad de umiddelbart kunne se og opleve, eventuelt høre i radioen eller i den ene TV-kanal med stærkt begrænset sendeflade. Og en af børnenes forældre eller søskende var næsten altid til stede til en snak eller en forklaring.

Siden da er vi alle sammen blevet verdensborgere, vi - ikke mindst skolens elever - bruger tekniske hjælpemidler, som ingen nok så fantasifuld fremtidsforsker drømte om i 1963, og alle bombarderes vi med endeløse strømme af informationer fra nær og fjern. Informationer, som vi kan tage stilling til, reagere på, eller lade blæse hen over hovedet, som det uvægerlig må ske med de fleste. Enhver situation rummer uendelige valgmuligheder og til enhver erfaring eller etisk tanke i hovedet på et ungt menneske kan der - i hvert fald på internettet - findes en modsætning, som gør det forbasket svært at finde sig selv og sin egen mening med tilværelsen.

Hvordan skaber vi den basis af en sund og positiv livsindstilling, som eleverne kan bruge til at danne holdning og tage stilling for deres generations udfordringer. Det er dybest set hjemmenes og skolens store fælles opgave, og det handler bestemt ikke kun om faglighed.

Det er klart, at det er en helt anderledes opgave at udvikle børnene til tilfredse, ansvarsfulde og nyttige samfundsborgere i det kaotiske og uoverskuelige 2003-samfund, end det var tilfældet i „de gode 60ere", da Virupskolen var ny.

Lettere for skolen bliver opgaven naturligvis ikke af, at børnenes naturlige og daglige kontakt med forældrene ikke kan være så tæt som tidligere. Arbejdet fylder utrolig meget i næsten alle voksnes liv, og på den anden side har børnene - på godt og ondt - masser af mere attraktive tilbud i deres hverdag end at snakke med forældrene.

Samtidig findes ikke længere den gammeldags autoritet i forholdet mellem forældre og børn - i dag taler man om forhandlingsfamilier, hvor alle har ret til ikke alene at blive hørt, men at være medbestemmende. Den tendens medfører flere urolige børn, der har svært ved at indordne sig i skolens regler for fællesskab og at modtage kollektiv besked. Men samtidig er flere børn langt mere selvstændige og klar over egne evner uden at være bange for at demonstrere dem.

Individualiseringen har altså både negative og positive sider.

Jeg gætter på, at der for 40 år siden ikke var mange der tænkte over spørgsmålet: Hvem der har ansvaret for børnenes opdragelse, hjemmet eller skolen? Det korrekte svar var naturligvis forældrene, men i dag vil de fleste sikkert mene, at opdragelse sker begge steder, hvilket også er indeholdt i de nævnte sociale og personlige kompetencer, der er grundlæggende for skolen.

Opdragelse består jo af mange egenskaber og forventninger i forholdet mellem voksne og børn, og begrebet har helt sikkert et andet indhold i dag end for 40 år siden. Men eftersom skolens hele funktion mere end noget andet er afhængig af, at eleverne respekterer nogle grundlæggende regler for, hvordan man opfører sig i en gruppesammenhæng, så er det skolen, der konsekvent må tage den del af opdragelsen på sig som en nødvendig opgave for at dagligdagen i skolen kan fungere.

Det er blot et udpluk af de tanker, som der kan komme ud af at sidde som forældrerepræsentant i en skolebestyrelse i år 2003. Arbejdsfeltet er langt bredere, end det kan beskrives uddybende her.

I Undervisningsministeriets vejledning for skolebestyrelser hedder det:

„Bestyrelsens vigtigste opgave er at fastsætte principper/grundtanker for den enkelte skoles virksomhed. Det kan for eksempel dreje sig om principper for, hvordan undervisningens organiseres, arbejdsfordelingen mellem skolens lærere, og skole/hjem-samarbejdet. Bestyrelsen godkender også skolens budget og undervisningsmidler".

Virupskolens bestyrelse er i sit arbejde meget tro mod den nævnte målsætning, og bestyrelsen bruger sin formelt set store indflydelse med forsigtighed og med tanke for stabilitet og tryghed i dagligdagen. Bestyrelsen beskæftiger sig sjældent med personsager, men har til gengæld vedtaget principper for en lang række emner og situationer i skolens liv. Lejrskoler, udviklingen af IT på skolen, klasseforældreråd, omsorgsplan, alkohol osv. I arbejdsfordelingen mellem lærerne har bestyrelsen for eksempel været involveret i og godkendt principperne for den opbygning af klasse-teams, som netop sker i 2003, og skole/hjem-samarbejdet har i mange år været et kerneområde for såvel skolen som bestyrelsen. Omkring arbejdsfordelingen ville det på Virupskolen dog være mere korrekt at tale om lærere og SFO-personale, idet SFO er en integreret del af skolens liv, og naturligvis især i indskolingsafsnittet.

Kontakt til politikerne og forvaltningen fylder også til tider meget i bestyrelsens arbejde. Den netop overståede udvidelse og renovering af Virupskolen er et af resultaterne - blandt andet af med tørre tal at forklare politikerne, at Virupskolen hører til de skoler i Århus kommune, som har mindst plads i forhold til antallet af elever. De halvårlige dialogmøder med byrådspolitikerne har høj prioritet, og kontakten skal helt sikkert etableres igen omkring et emne, som ligger bestyrelsen meget på sinde, nemlig idræt.

Sundhed skal ind i skolen

Da Virupskolen blev bygget i 1963 opførtes samtidig en flot gymnastiksal, som passede udmærket til skolen med et enkelt spor.
Siden er de indendørs idrætsforhold ikke ændret overhovedet, og eleverne på Virupskolen er i mange år blevet kørt med bus til idrætshallerne i Skæring eller Hårup for at have idrætsundervisning i størstedelen af året. Det er stærkt utilfredsstillende situation, som skolebestyrelsen vil gøre alt for at ændre på - sammen med Virup Idrætsforening, HEI, teaterforening og andre, der har brug for både en idrætshal og et større samlingssted i Hjortshøj.

At de to idrætstimer for de fleste klasser på Virupskolen bliver slået sammen til en enkelt dobbelt lektion for at nedbringe den tid, der går med buskørsel, er praktisk, men en enkelt lektion om ugen ligger langt under målsætningen for faget i Folkeskoleloven og modsvarer slet ikke det behov, som børn og unge har for at bruge deres krop i dag. Heldigvis dyrker mange børn sport eller er aktive på anden måde ved siden af skolen, men forskning har vist, at de mange timers stillesiddende aktiviteter foran TV og computere, som mange børn lever med, er dybt skadelig for deres fysiske udvikling. Det er eksempelvis påvist, at børn i gennemsnit cykler halvt så meget som for ti år siden, blandt andet fordi de bliver kørt i skole i bil!

I stigende grad konstaterer man sukkersyge hos unge, og på forsvarets sessioner afvises stadig flere unge mænd til værnepligt på grund af dårlig fysik.

Børns fysiske udvikling bør blive en kommende opgave for skolerne, og på enkelte skoler er sundhed allerede sat på dagsordenen som selvstændigt fag med mange forskellige vinkler som for eksempel ernæring, naturfag, miljølære plus naturligvis idræt og anden fysisk aktivitet.

„En sund sjæl i et sundt legeme" er ellers et udsagn med stolte traditioner i den danske højskolebevægelse, men på en måde er den sammenhæng blevet glemt eller umoderne, og det er ikke mindst en alvorlig sag i skolen, fordi hoved og krop hænger sammen på mere end en måde. Det er dokumenteret, at indlæring sker bedre, når den bliver varieret med fysisk aktivitet. Desuden er det bevist, at mange afgørende dele af kroppen skal trænes og udvikles hos børn og unge på bestemte alderstrin - det kan ikke indhentes senere.

Livstilen i dag gør det meget nødvendigt at bevægelse, idræt, sund livsførelse prioriteres op og bliver en del af skolens funktion. For hvad er fornøjelsen ved at kunne tumle alverdens IT-programmer eller være fagligt på toppen i flere fag, hvis man er fremmed for sin egen krop og ikke kan bruge den?

Lars Bodker Smitt, har været formand for Virupskolens skolebestyrelse siden 2002.

Er du gravid
- eller mangler du frisk luft ?

Af Joan Rasmussen

Sådan som jeg husker det, horte vi til de første, der fik muligheden for en 8. klasse i Hjortshøj-Egå. Vi var de første, der ikke blev sendt ud af kommunen.

Sammen med elever fra Todbjerg - Mejlby - Hårup - Skæring - Egå og Hjortshøj begyndte vi i den nye Virupskole.

Skolen havde et meget strengt ordensreglement, der bevirkede at skolen stod som ny og ubrugt efter 1 år. Det er jeg helt overbevist om.

Vi stod på 2 snorlige rækker og i absolut stilhed. Så gik vi klassevis ind i forhallen, hvor der var morgensang og evt. informationer. Da dette foregik umiddelbart efter at eleverne havde cyklet fra hjem til skole, og vi stod der fuldt påklædte med overtøj, var det ikke så mærkeligt, at vi var nogle piger, der besvimede. Straks ind på skoleinspektørens kontor, og der blev spurgt: "Er du gravid?" Endelig skete det, at en dreng besvimede, og så blev vinduerne åbnet. Problemet var løst! Frisk luft er en god ting!

Jeg har ladet mig fortælle, at det maleri, der hang i aulaen, en dag skulle flyttes. Herved opdagede man, at det til da havde hængt på hovedet. Kunstneren havde ellers været så venlig at sætte en lille seddel på maleriet med "denne side op" !

Jeg husker ikke ordensreglementet i sin fulde ordlyd, men her er hvad vi ikke måtte: Tygge tyggegummi,slås med sne, opholde os på gangene eller på toiletterne i frikvartererne. Og ingen brug af tegnestifter !

Der var mange flere, og jeg har selv skrevet dem 100 gange, fordi 8.klasse og 2. reals piger stod på gangen.

Vi ville så gerne på boldbanen i gymnastiktimen, men måtte ikke. Vi blev jo ikke hørt den gang. Lærerens ord var lov!

Og da vi brokkede os, fik vi alle lov til at skrive ordensreglementet 100 gange.

Udstede straf for at være inde, når vi hellere ville være ude en hel time. Dette har altid stået for mig som noget af det mest groteske og uretfærdige.

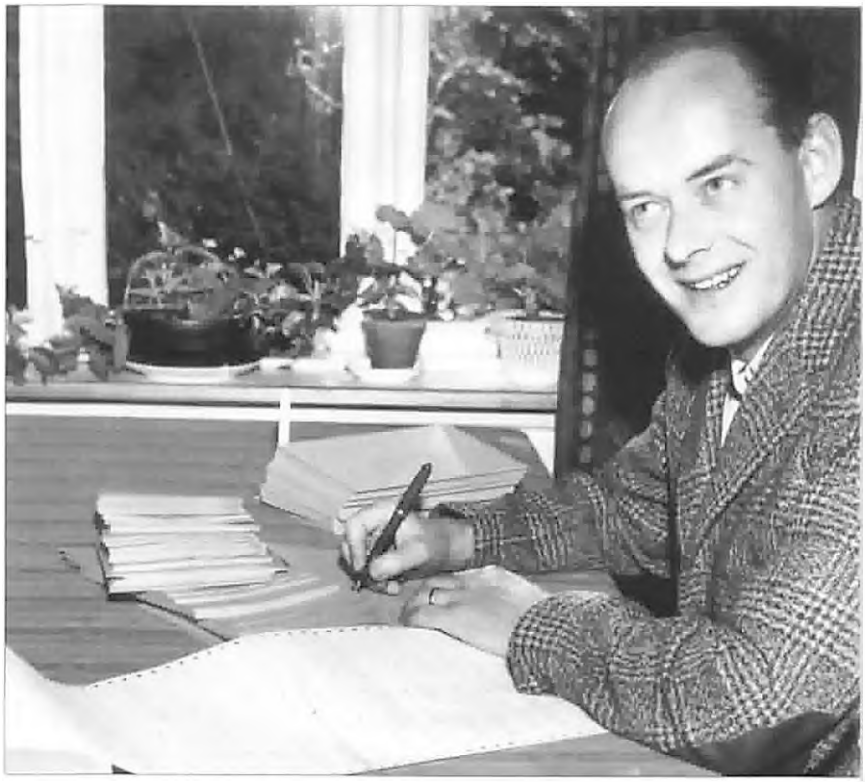

Vi havde gymnastik 1 time med 1. real. Det var kedeligt, for de var nogle dydsmønstre. Så var timen sammen med 2. real meget sjovere. Der var altid sjov og ballade.

Noget af det første Ib Larsen fik os til var at definere, hvad vi kunne ønske os af en ungdomsskole. Det var snedigt gjort. Vi startede med ren underholdning, men hurtigt var vi ovre i at ville lære noget. Marthakursus og sløjd m.m.

Dette blev så bevilget af de 2 sogneråd, og det var vi meget glade for, for vi havde nogle dejlige timer sammen.

En anden god oplevelse var 8. klasses tur til Skagen.

Joan Rasmussen var elev på skolen fra 1963 - 1964

Ny skoleleder på 40-årsdagen

Den 13. august, 1963, blev Virupskolen indviet. Børn og lærere var dog startet d. 12. august. Præcis 40 år efter blev skolens nye leder, Erik Mønster, indsat ved en festlig sammenkomst. Han er den 4. skoleleder på Virupskolen. De tidligere var Arne Andersen, Kurt Nielsen og Linda Oddershede.
Billederne her på siden er fra Erik Mønsters første skoledag, hvor han blev modtaget af glade børn og personale. De havde alle medbragt en blomst til Erik.

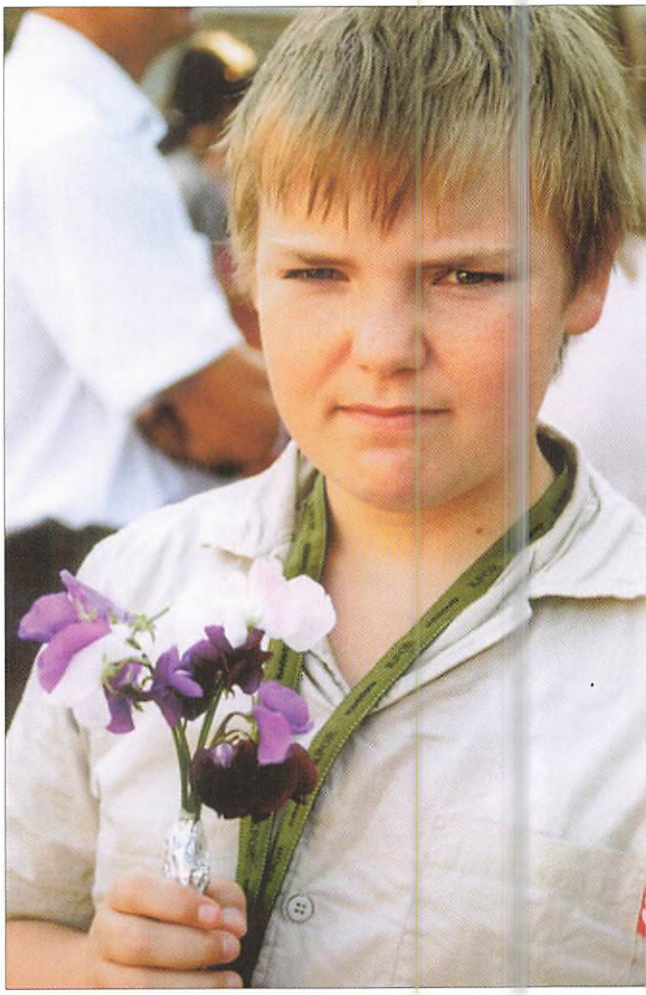

Tæt på borgerkrig i Hjortshøj

- eller sagaen om Kankbøllevej!

Af K.E.Mortensen

Jeg tror ikke der findes nogen vej i Danmark - i hvert fald ikke i Hjortshøj - der har givet anledning til så megen debat som Kankbøllevej.

Igennem 10 år blev dens forløb drøftet igen og igen.

Det hele startede da man i 1980 - 81 drøftede Lokalplan 87, der vedrører området, der nu kendes som Højager.

I denne lokalplan blev Kankbøllevej lukket ved Virupvej og i stedet blev vejen ført ud i Virupvej, der hvor stien fra Højager munder ud.

Det gav anledning til voldsomme protester fra stort set alle os, der boede herude den gang.

Men Byrådet vedtog alligevel lokalplanen og dermed vejføringen, så det lokale demokrati tabte!

I 1987 kom jeg i byrådet og fik her overbevist et flertal bestående af Socialdemokraterne og Venstre om, at byrådets beslutning i 1981 fortjente en revurdering.

Rådmand for mag. 2. afdeling - og dermed byplanrådmand - Olaf P. Christensen belærte mig gentagne gange om, at en lokalplan laver man ikke om.

Men da jeg jo havde et solidt flertal bag mig, blev han nødt til at gå i gang med arbejdet.

Vort lokale argument i hele processen - og altså også nu - var at flytningen af Kankbøllevej ikke løste det fundamentale problem: Trafiksikkerheden på Virupvej.

Vi foreslog derfor, at de fleste penge blev brugt på Virupvej og ikke på et nyanlæg af Kankbøllevej, som bare flyttede problemet få hundrede meter mod sydøst.

Problemet var så blot, at nu var der kommet mennesker til Højager, og de mente bestemt at vi gamles ide var meget ringere end det de var blevet lovet, da de købte grund af Århus kommune.

Talrige møder blev holdt for at forsøge at finde en fælles løsning og bølgerne gik meget højt.

Borgerkrig er nok for voldsomt et udtryk - men der var i hvert fald krig på ord!

Jeg synes vi efter årelange diskussioner - den endelige beslutning blev truffet i foråret 1996! - fik fundet den optimale løsning:

1.Istandsættelse af Kankbøllevej med trafikdæmpning og forbedring af udkørslen i Virupvej for ca 100.000 kr.

2. Stiforbindelse over slugten og bækken nordøst for skolen - den nuværende træbro - for ca 500.000 kr.

3. Hastighedsdæmpning af Virupvej samt stianlæg langs Virupvej for ca 1.300.000 kr.

Ikke alle klappede i hænderne over denne løsning, men trafikken er blevet meget sikrere - især for cyklisterne, der nu har cykelsti helt til Skæring.

Så jeg vil påstå, at alle er glade nu.

Debatten er i hvert fald stoppet!

K. E. Mortensen var medlem af sogneråde 1966 - 1970 og medlem af Århus Byråd 1986 - 2001

Det sete afhænger af øjnene, der ser!

Af Leif Mortensen

I november 1966 havde Erik Holm en artikel i "Oplandskureren", som hed: "Virupskolen som monument over lokalpatriotismens : Hvorledes det gik til, at skolen blev forkert placeret !"

Den fangede Ekstra-Bladet åbenbart og ringede til Arne Andersen på et tidspunkt, hvor han sad og snakkede med mig og Rasmus Hastrup.

Da journalisten blev ved med at bore i sagen, blev Arne irriteret og kørt for hovedet, og for at få samtalen afbrudt, sagde han, at hvis Virupskolen lå forkert, måtte det gælde for hundredvis af danske skoler.

Næste dag kunne man i Ekstra - Bladet læse sensationen:

"Skoledirektør indrømmer at hundredvis af danske skoler ligger forkert!"

Leif Mortensen var medlem af sogneråde 1966 - 1970

Virksomheder i Hesselballe

Af Ove Overgaard Nielsen

I 1881 købte Simon Nielsen Hesselballevej 81 og startede en købmandsfor retning her. Konen dør tidligt og han får en husbestyrerinde. Han driver forretningen til 1930. Datteren Karoline Nielsen overtager derefter forretningen og driver den til 1941, hvor hun sælger den til Ejner Rasmussen, som har den frem til 1943.

Da sælger han forretningen til Mary og Chr. Nøhr.

Nøhr havde været falckmand og blev senere kørelærer samtidig med at han drev købmandsforretningen.

Fra 1962 til 1970 var Nøhr medlem af Hjortshøj-Egå sogneråd.

Købmandsforretningen lukkede i 1966, men Mary og Chr. Nøhr blev boende.

Familen Nøhr udenfor købmandsforretningen

Chr. Nøhr døde i 1989, men Mary blev boende til hun i 1992 solgte huset til den nuværende ejer, Jan Hvid.

Snedker

Snedker Otto Nielsen købte i 1920 ejendommen Tinghøjvej 2 over for købmanden. Han var en omhyggelig håndværker og en lun fortæller, som kunne fortælle historier om højskoleforstander N.P. Simonsen og hans søn, lille Aksel. Otto Nielsen havde sit virke til sidst i 1970'erne, hvor han nærmede sig de 90 år.

Maler

I 1958 købte Hans Pedersen smedien og lavede værksted til sin malerforretning. Han havde denne til 1969, da han solgte den til den nuværende ejer, Henning Knudsen. Han er maskinsnedker og arbejder hos møbelsnedker Jørgen Ladefoged.

Smeden

Smed Jens Chr. Helbo Kristensen købte smedien ved Dammen (Hesselballevej 53) i 1909. Der havde tidligere været karetmager.

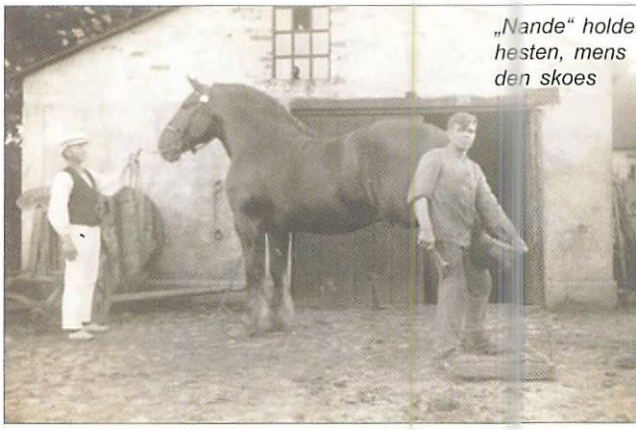

„Nande" holde hesten, mens den skoes

Smed Helbo virkede til først i 1950'erne. Hans yngste søn, Møller, hjalp til i smedien fra 1945 til 1951. Derefter blev der mindre til den gamle smed at lave og smedien lukkede i 1953 eller 1954.

Lafodan Døre og Vinduer

Jørgen Ladefoged købte i 1981 bygningerne på Tinghøjvej 36 af min bror Asger Overgaard, der samme år havde købt ejendommen af Leif Knudsen.

Efter et større restauringsarbejde af både avlsbygninger og stuehus indrettede Jørgen Ladefoged så produktionsvirksomhed og beboelse i bygningerne.

Skrædder

Jens Olesen købte Hesselgyden 6 en gang i 1890'erne og startede her som skrædder. Han havde denne virksomhed til midten af 1930érne, og han døde i 1941. Sønnen Gunnar Olesen overtog huset, og var rejsebud frem til omkring 1960.

Vognmand

Vognmand Laurits Rasmussen startede sin vognmandsforretning hos sin bror, snedker Holst Rasmussen, Virupvej 45 i 1931.

I 1937 købte han Hesselgyden 8 og fortsatte vognmandsforretningern herfra til han i 1943 solgte ejendommen og flyttede syd for Århus.

Telefoncentral

Helle og N. Lauesen købte ejendommen på Tinghøjvej 4 i 1899. De fik installeret telefoncentral i 1913 med 9 abonnenter. Det var Hjortshøj Centr. I

som fik dækningsområdet Gl. Hjortshøj og Hesselballe. Det var især Helle Lauesen og hendes datter Marie Sørensen, der passede centralen. Helle og N. Lauesen døde i henholdsvis 1936 og 1938.

Derefter passede Marie Sørensen centralen frem til juni, 1960, da den nedlægges. Der var da 84 abonnenter, som herefter blev overført til Skæring, Skødstrup og Todbjerg centraler.

Charles Sørensen døde i 1975 og Marie Sørensen solgte ejendommen i 1976.

Århus Hårde- Hvidevareforretning

I 1989 købte Joan Birte og Finn Runge Pedersen gården Tyrbjerggaard, Myrhøjvej 22, af Ernst Ebbesen.

Finn Runge Pedersen er direktør for Århus Hårde-Hvidevareforretning.

Alle bygningerne har gennemgået en total renovering og der er bygget ny stuehusfløj.

Højskolen

Niels Peter Simonsen var søn af en snedker i Stautrup. Hjemmet var fattigt og han kom tidligt ud at tjene ved landbruget.

Som 18 årig kom han på højskole i Viby. Påvirkningen her gav ham lyst og interesse for en læreruddannnelse som højskolemand.

Til brug for en højskole havde han udset sig en plads i Hesselballe, hvor der på Hesselballevej 78 lå en forfalden gård med faldefærdige udhuse, men et beboeligt stuehus og 5 tdr. land. Han købte gården i 1873.

De 5 tdr. land var resterne efter udflytningen fra landsbyen til en ny gård, der opførtes på Tronkærvej 61 (Hesselballe Møllegård).

N.P.Simonsen fandt det ideelt at placere en højskole på en lille bakke med udsigt over Kalø-vig og Mols - og med en motiveret befolkning, som i nabobyen Brandstrup efter pres fra lokalbefolkningen havde fået bygget en folkeskole i 1874.

I sommeren 1875 begyndte han opførelsen af højskolen på Tronkærvej 2. Højskolen var klar til start den 2. november 1875 med 15 karle på det første vinterhold.

Skolen udviklede sig fint i de følgende år og i 1895 overtog sønnen Aksel Simonsen ledelsen af højskolen. Han fortsatte højskolen til ca 1915, da søgningen blev ringere og undervisningen ophørte.

Margrethe og Aksel Simonsen fortsatte med at drive landbruget på stedet.

Aksel Sionsen døde i 1939, hvorefter hans enke drev landbruget videre med hjælp fra en bestyrer.

Den 1. april 1941 solgte hun ejendommen til min far, Sven A. Nielsen.

Han og min mor Gerda giftede sig i maj 1941.

Den 1. februar 1991 overtog jeg ejendommen.

Ove Overgaard Nielsen var elev på skolen fra 1963 - 1970.

Højskolen

Vinterlejrskoler 90-91-92-93-94

Opfindsomhed og fantasi, højt humør og fest var kerneområder i busserne, på Norgesfærgerne og i hytterne.

Af Niels Ole Knoblauch

Der var engang i forrige århundrede, hvor der ikke var vinterferie i Århus kommunale skolevæsen.

På Virupskolen udviklede der sig i samme periode en kultur, hvor skolen blev åbnet over for lokalsamfundet. Åben Skole - Skolen som Lokalt Kulturcenter - blev et samlende kraftcenter for Hjortshøj og Omegn.

En af grundtankerne var at lave aktiviteter for Børn og forældre (voksne). Det var for eksempel Idræt på Tværs, Teaterprojekter for Børn og Voksne, friluftsture med bl.a. 3 spændende UNO-ture i Silkeborgområdet, i Hanherred og på Mols og så den legendariske Vinterlejrskole.

5 vintre drog 70-130 børn og voksne til Norge for at opleve vinter, samvær og holde ferie sammen med bysbørn. Det blev en fast kerne som bar traditioner videre, og hvert år kom der nye til.

På orienteringsmødet/tilmeldingsmødet var der altid spænding, højt humør og forventninger til næste års tur. Hvor skal vi hen?, hvem skal med?, hvordan skal vi bo?, er der nye med?, er der nogle der ikke kan få fri? osv. Bogrupper og madgrupper blev dannet og luften summede af planer for langrendsture, skiskole, lån og udlån af udstyr, betalingsfrister og...

I efterårsmånederne betalte man sine rater i Unibank, i nogle år på en gevinstopsparing, men den store gevinst med gratis tur til alle udeblev dog.

I månederne før turen fyldtes den lille gymnastiksal hver søndag eftermiddag. Fysisk god form og målrettet træning er nødvendigt for at mindske både små og store ulykker på ski. Vi var heldige. Det blev kun til en forvredet ankel, en flænge i baghovedet fra egen ski og Lise Vester ødelagde en tommelfinger ved et massestyrt på vej ud af en stolelift. Jo, og så var der et år, hvor vi tog en influenzaepidemi med. Det gav lidt ekstraarbejde til de medbragte læger.

Tilbage til gymnastiksalen. Agnethe hersede med opvarmning og gymnastik, så alle fik sved på panden, inden Niels-Ole og Anders Meldgård tog over med inspiration og øvelser til balance og koordinering. Til slut lidt styrketræning og

udspænding. Ind imellem blev det til masser af snak om udstyr, vejr, sne og forventninger.

Afsted i sovebus

- Endelig kom vi afsted. Busserne blev pakkede og de første år var der god plads, men siden fik flere og flere egne ski og så begyndte det at knibe. Skiposerne indeholdt nemlig også en del tagnedlobsrør på ca. 2 meter - en såkaldt Ladefogedmodel (en uges ration af dåseøl). Jo, opfindsomhed og fantasi, højt humor og fest var kerneområder i busserne, på Norgesfærgerne og i hytterne.

De første 3 år tog vi til Hovden og de sidste 2 gange til Oppdal med sovebus og 7-8 dage på ski. Priserne var meget rimelige pga. kvantumsrabat og afgang uden for den "danske" højsæson.

Vejret var i de år noget vekslende, men der blev løbet både langrend og slalom. Oppdal var ikke særlig velegnet til langrend, men til gengæld spændende med ture fra dal til dal for slalomfolket.

Børnene havde generelt ikke mange lektier for, men skole slap de ikke for: Skiskole. Det var obligatorisk de første år man var af sted. Vi kunne danne små klasser på mange niveauer, så alle fik noget ud af det og så er det sjovt at gå på skiskole. Man kan more sig med og over hinanden, spektakulære styrt, ben der vil hver sin vej o.m.a. Det dannede også nye bånd, både mellem børnene og de voksne, som ellers hjemme ikke havde noget med hinanden at gøre.

Mange var novicer, og den/de første skiferier er en af de største oplevelser man kan få og give. Flertallet blev afhængige af ski, medens enkelte kun kom af sted en gang.

Generelt var der meget humor, glæde, grin og pjat med masser af frisk luft og nye venner. Det var alle pengene og "besværet" værd - også for ledergruppen.

Store oplevelser

De første år mente vi at alle skulle starte med at stå langrend, og derefter evt. prøve det der kommercielle ræs ned ad bakken. Det princip, friluftslivet, romantikken og stilheden i fjeldet kunne dog ikke konkurrere med skilifter, slalomudstyr og gratis fuld fart ned ad bakken.

De store oplevelser af vinternorge ligger dog på lange og korte løjper ud i terrænet. Hvem af langrendsfolket husker ikke turene i solskinsvejr med dybblå skyfri himmel, men også de mere barske ture med uventet snestorm og tyk rimtåge gav gode, spændende oplevelser og udfordringer. Alle kom dog i årenes løb sikkert hjem uden hjælp eller uheld.

Den allerstørste oplevelse var nok snehulebyggeri og overnatning heri. For at holde os i nærheden af civilisationen blev de højsommeligt gravet på fladt fjeld. Først en bred 2-3 meter dyb grav og så ind i denne snemur. Der blev arbejdet i mange timer og flyttet nogle tons sne før Hjortshøj kunne flytte ind i 2 store perfekte snehuler. Arbejde og hygge, blandet med forventning og en lille smule "tør vi godt". Det var en succes, men for at være helt sandfærdig vågnede vi tidligt næste morgen til tovejr og dryp på soveposen, så det blev bare til en nat, men frisklufts-narkomanerne blev da tilfredsstillede.

Nogle aftener var der slalomløb på lysløjper og i Oppdal oplevede vi et år det mest fantastiske nordlys flere aftener og andre nætter var det de lysende planeters passage ude i det ydre rum, der fascinerede os.

Bortset fra disse naturfænomener var der selvfølgelig spisning, hygge, sang og spil og de dyre dråber fra den toldfrie skulle også nydes i festligt lag.

Sidste aften var der fællesspisning, sang og underholdning. Hver bogruppe kom med sit indslag: en sang om turens højdepunkter, en parodi eller en sketch med udgangspunkt i den aktuelle tur og det blev sent, specielt da vi i 1991 fejrede en 40 års fødselsdag over flere nætter (den sidste del på færgen hjemad).

En epoke var slut

På den sidste hjemtur i 1994 kørte vi om aftenen gennem Lillehammer og så Olympiadevartegnene, lysanlæg og hopbakken. Det gav en følelse af næsten at have været til Vinterolympiade.

I 1995 fik skolerne i Århus vinterferie i uge 7 (den dyreste uge i Skandinavien) og dermed uddøde et skønt samlende element i Hjortshøj. Nu tager mange af deltagerne afsted i små grupper/familievis i uge 4,5,6,7,8,9,10,.....fællesskabet blev ofret.

Fra skolen deltog hvert år en til to lærere: Niels Ejbye og Henning Andersen, Anders Meldgård 3 gange og endelig Jette Holmriis og så var der de gennemgående medlemmer af ledergruppen. Agnethe Avlund Hansen og Niels-Ole Knoblauch.

Niels-Ole Knoblauch var formand for skolebestyrelsen 1986-2002

Kyssesteder i Hjortshøj

Det var sjovt at komme tilbage til disse steder, som jeg faktisk ikke har besøgt siden en gang i 63-64, jeg må indrømme at jeg ind imellem følte mig som en anden arkæolog der søgte dokumentation om en svunden fortid.

Af Jørgen Kaae Ladefoged

Som aftalt har jeg hermed fornøjelsen at bibringe billeder og kommentarer omkring hulebygningssteder og samtidens mest populære kyssesteder eller i hvert fald de steder hvor man overtalte pigerne til at tage med hen, hvis man da ellers kunne. Der er ingen tvivl om, at selv om vi dengang i 1963 kun var 13 år gamle, så var det i hvert fald meget interessant, det der med pigerne, selv om jeg erindrer at vi drenge til en vis grad dårligt nok anede hvad vi egentligt skulle stille op med pigerne hvis det endeligt kom *der*til, men kysse dem det kunne man jo altid gøre, eller rettere det kunne de modigste af drengene finde på at foreslå, dog ikke med lige stor succes hver gang, det kunne godt koste en hel del talegaver, at få overbevist pigerne om at man ud over at holde i hånd lige så godt kunne produktudvikle forholdet til også at omfatte lidt kysseri og lignende små uskyldigheder.

Jeg vil i det følgende kommentere billederne i numerisk rækkefølge. Der gøres opmærksom på at specielt stederne hvor der har været bygget huler, kan man faktisk her 40 år efter stadig se nøjagtigt hvor disse har været bygget, det syntes jeg egentligt var utroligt overraskende men også meget sjovt at komme tilbage til disse steder som jeg faktisk ikke har besøgt siden en gang i 63-64. Jeg må indrømme, at jeg ind imellem følte mig som en anden arkæolog der søgte dokumentation om en svunden fortid.

Lykketræet

Lykketræet

Lykketræet i Virupskoven set fra forskellige vinkler, det er nok det mest kendte træ igennem alle tider i Hjortshøj, *vi ses nede ved lykketræet*, var en meget brugt sætning dengang, og er det måske stadigvæk. Det var på sommeraftener et yndet tilholdssted for alle vi halvstore børn og unge, mangen ungersvend har igennem tiden skåret forbogstaverne på sit eget navn og den p.t. udkårne, indsvøbt i et hjerte med pil igennem i barken på denne gamle kæmpe, arene ses stadigvæk, ja, man kan vel sige at denne meddelelsesform var datidens e-mail, den fordrede dog, at man jævnligt kom forbi træet for at se om der var nye konstellationer på kæresteområdet. Jeg tror ikke nutidens unge har de samme interesser, jo, den er blot blevet mere vindtør i form af computerteknologi, men meningen er nok den samme. Jeg tror nu nok, at vi dengang havde lidt mere kulør i kinderne - alt forgik udendørs både sommer og vinter.

Med Venlig Hilsen
Jørgen Kaae Ladefoged
Knejten fra Hjortshøj Stationsvej 45. Jeg er for resten født på denne adresse 27. april 1950. Min 88-årige far Aksel Ladefoged bor stadigvæk i huset.

Yndlingstræet

Rondopskoven

Runderup eller *rond-op-skoven*. Jeg aner simpelthen ikke hvor navnet kommer fra, men det var det mest besøgte sted for vi børn på

stationsvejens øverste del op mod Mejlbyvej. Det er den gruppe træer som ligger direkte syd for Asmusvænget, som findes stadigvæk, dog er der i mellemtiden kommet mange flere træer end der var dengang i 60'erne, fortrinsvis på den vestlige del af bevoksningen. Træet på billedet var helt klart vort yndlingstræ vi byggede huler oppe i det i alle afskygninger. Det var suverænt at forsvare mod fjender, og dem var der så vidt jeg erindrer mange af, ja, hvis der blev for fredeligt opfandt vi bare nogle drabelige fjender vi kunne forsvare os imod. Det var tider dengang og der var ikke så meget politik - Nato og FN ting der skulle falde på plads - inden en krig kunne starte, den gik bare i gang med det samme og flere af slagsen kunne udkæmpes på en eftermiddag, hvis det skulle være. Bemærk billede 6 der er et helt frisk eksempel på hulebygning eller er det måske en ivrig jæger der har bygget et lille fodringsskjul til vildtet? Men minder vækker det uanset hvad det er.

Tunnel under jernbanen

Denne tunnel som viderefører Hjortshøj bæk fra engen ved *rondopskoven* ned under jernbanediget er ikke ret høj eller bred, og

uden at det skal være en opfordring til nutidens børn og unge, kan jeg da fortælle, at denne tunnel har vi børn fra 50'erne og 60'erne vadet/kravlet igennem et utal af gange. Man måtte jo ikke gå op på jernbanen, så der var jo kun denne vej som var kort hvis man absolut skulle over på den anden side i en fart, - *og det skulle man jo* , men hold op når der lige havde været kraftig regnvejr så kunne det godt blive lidt for spændende netop når man befandt sig inde midt på, så var der faktisk lidt langt til begge ender, sommetider lidt for langt, det var meget vådt nogle gange, men hva!- tøjet kunne jo tørres.

Billede nr. 3

Dette foto dokumenterer rent faktisk, at der her har været gravet ned i den bagved liggende jordvold, dette sted var et kanongodt sted at være, stedet er i den vestlige ende af jernbanevolden som ligger på

vestsiden af viadukten og på nordsiden af jernbanen.

Man kan ved selvsyn på stedet se, at her er der noget som ikke er naturskabt, nej, det er nemlig udgravet af vi børn fra bl.a. Stationsvej. For god ordens skyld skal det da ikke glemmes at Stendyssevej også havde enkelte repræsentanter med i projektet, det er imponerende at sporene efter 40 år stadigvæk er helt tydelige, ja, man får næsten lyst til at rekonstruere hvordan lejren så ud dengang, med hål plads osv.

Hemmeligt sted

Er også et jernbanedige, dette dige ligger syd for jernbanen øst for viadukten ca. lige over for det nu nedlagte gartneri, det er der hvor der nu er bygget plejeboliger. Faktisk nøjagtigt på den modsatte side af jernbanen havde vi i en lang pe-

riode vort hemmelige tilholdssted, og det var ret hemmeligt, jeg mindes ikke at have været der, når såkaldte *uvedkommende* kom forbi, hvis nogle sådanne nogensinde har været der, jeg tvivler, for om sommeren når vi var der, var vegetationen så tæt og nærmest ufremkommelig, at det kun var kendere der kunne finde *vort sted*.

Smugrygning

Hvor har vi mange gange siddet og brændt hål, ja og for den sags skyld også tobak, i det mindste til man blev dårlig, og fik hikke, ja det var et godt tegn at når hikken indfandt sig var det tid til at slukke

for tobakken, så havde man ikke lang tid til munden begyndte at løbe i vand og en uundgåeligt opkastningsfornemmelse var ret påtrængende. Pyh, så var det med at komme ud af hulen og få noget frisk luft. Jeg erindrer tydeligt, at vi nogle gange kunne sidde og hygge os i hulen så længe, at det var blevet ret mørkt udenfor når vi endelig kom i tanke om, at det var tid at gå hjem.

Dette er nok den bedste måde at beskrive på hvad disse her steder betød for alle os børn fra det allernærmeste lokalområde, det var den gang at Gl. Hjortshøj var lige så langt væk som Skødstrup er for os i dag - var den svær? Nej, vel? Alle har været børn og der var nu meget mere sne da vi var børn, træerne var også noget højere dengang og sådan kunne jeg såmænd blive ved. Men det må komme en gang når lysten til at huske igen kommer over mig.

Og det gør den uundgåeligt en dag.

Jørgen Ladefoged gik på Virupskolen 1963-1966

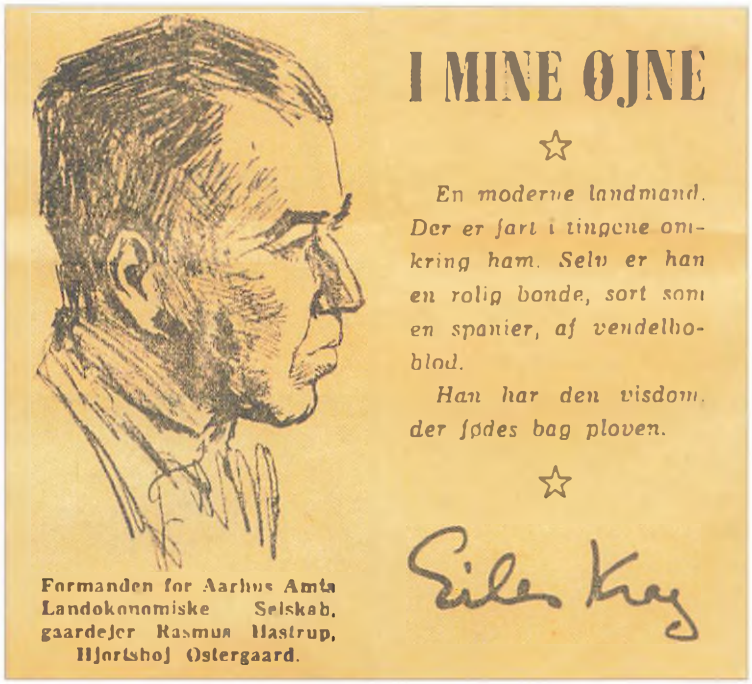

Rasmus Hastrup

Hjortshøj Østergaard
Kirstineborg, Hjortshøj

Af Lars Hastrup, Ebeltoft.

Jeg har lovet at fortælle lidt om min far, Rasmus Hastrup. Han blev født på Hjortshøj Østergaard i 1911. Hans første erindring rakte tilbage til august 1914, hvor 1. Verdenskrig brød ud. Det gjorde stærkt indtryk på børnene, at faderen var ved at pakke sin rygsæk, for at blive indkaldt til sikringsstyrken

Der kom elektrisk lys på Østergaard i 1916. Inden da, huskede han, gik Rasmus med sin far i stalden for at 'lygte af'. Det var med en enkel staldlygte, hvis en ko skulle kælve eller en ko var syg. Rasmus kunne da spørge sin far:

„Skal vi ikke ind at se til grisene?"

„Nej, for *de sover*."

Så måtte Rasmus bide skuffelsen i sig og gå med sin far ind igen.

Rasmus deltog glad og gerne i alt, hvad der havde med landbruget at gøre. Han kunne kede sig grusomt i forskolen. Det var 'forbryderisk' af frøkenen, at hun ikke gav de, der kunne læse, en bog at læse i. Så havde man da udfyldt tiden på en fornuftig måde.

Da han var ni bestemte hans forældre, at han skulle lære lidt mere bogligt, end man kunne i Hjortshøj. Man havde dengang ingen overbygning, ikke sprog, matematik, fysik. Rasmus kom på 'Fru Laursens Realskole', fik præliminæreksamen og blev så fjerde-karl på gården som 15-årig. Om vinteren lærtes håndværk hos Snedker Henriksen i stationsbyen.

På landbrugsskolen læste han „Bogen om Svineavl" den første aften. Han blev anbefalet til Landbohøjskolen, men ville hellere være praktisk landmand. Rasmus var på Askov, og på Fyn havde han mødt Ellen, med hvem han skulle komme til at dele mere end et halvt århundrede. De overtog Hj. Østergaard i 1940 og i 1960 tillige Kirstineborg. Landbrugets ry gik viden om. Som én fra Fyn sagde til mig: „Dej' far ka' li' at være specialist i altijng" - med svineavlscenter og frugtavl og det alsidige agerbrug var 'Ras'Hastrup' ikke bange for at tænke nyt. Nogle ting lykkedes, mens han om andre sagde, at morsomt havde det da været. Han var især glad, når han fandt sammenhænge, ingen havde set før – og fandt det kedeligt kun at følge med udviklingen, „man er altid bag efter det, man render efter". Vi fem børn oplevede en barndom med mange daglige mennesker; de unge kom til Hjortshøj Østergaard fra hele verden.

Rasmus Hastrup gik til tingene med ro og personlig indsigt. Det bragte ham i ledelsen inden for landbruget og i offentlige hverv. Fra midten af 60'erne var Hjortshøj-Egå den kommune i Danmark med størst vækst udenfor hovedstadsområdet. Han spillede en aktiv rolle i dannelsen af den nye storkommune og er nok den eneste bonde, der i Århus har siddet i borgmesterens stol.

Jeg savnede ham tit i de travle år. Måske husker jeg ham derfor så tydeligt. Han var glad for at fortælle og interesserede sig for mennesker. En bredt sammensat skare af mennesker og organisationer foranledigede, at han i 1976 blev ridder af Dannebrog. Skønt han kunne være nidkær og ambitiøs, havde han en ydmyghed, som han mødte verden med – et fortløbende forsøg på at få indsigt til at gøre det rette, et forsøg, der let bliver bagudrettet, men som kan hjælpe os til at finde vores rette størrelse som mennesker. Og så hjælper det ikke at glemme, at 'lykken svæver over urtegården'.

I dag bor nye generationer i Hjortshøj, andre aktiviteter har afløst hverdagslivet på den gamle slægtsgård. Historien og erindringen står tilbage. Herovre på Mols sænkede man engang i ufredstid kirkeklokken på havets bund. For at kunne finde tilbage skar man et kraftigt hak i rælingen. Sådan er det med minderne, vi danner mærker med billeder og fortælling. Vi slipper nødigt længslen efter mennesker og steder, vi har kendt i vores liv.

Lars Hastrup var elev på skolen fra 1963 - 1970

Brandstrup Skole. 1969

Et hip til den kvindelige degn

Af Esther Jorgensen

I 1958 flyttede min mand og jeg til Brandstrup, hvor jeg var blevet ansat som enelærer (tænk at jeg turde!). Vi talte med købmand Schjeldahl ved ankomsten, og der var også andre repræsentanter fra Brandstrup til stede.

Ved den lejlighed faldt bemærkningen:"Vi regner da med, det er et ægtepar vi får". De har nok villet sikre sig mod „polske tilstande" i skolen !

Hvordan var det så at komme fra den lille skole i Brandstrup med 23 børn og som var bygget i 1874 til den store nye skole i Hjortshøj „med en million børn som en af de små brandstrupborgere sagde" ?

Og en anden sagde: „Og så er den helt ny, de er knap færdige med at male den!"

På et møde om de nye tingenes tilstand spurgte en bekymret mor: „Hvordan skal de komme helt derned ?" En far svarede:"Nu har vi - lige siden Ole holdt op med at køre mælk - i mange år sendt mælken med bil til mejeriet, så skulle vi også kunne sende børnene med bil"

Hvordan var det så ? Jeg lagde hurtigt mærke til, at en vis mængde stof tog det længere tid at indlære end i Brandstrup. Det skyldtes nok den ro, der var i Brandstrup. Vi kunne blive ved til vi var færdige - der var ingen klokke, der brød forstyrrende ind.

Der var også mere ro i den to-klassede skole. Og så løb børnene altid ind, når jeg kom ud og kaldte dem ind efter frikvarter. Det blev de ved med alle 5 år.

I Brandstrup var man tilbøjelig til at gå ud fra, at degnen kendte til lidt af hvert. Der var engang efter søndagskaffe hos en nabo, at jeg beundrede et træskærerarbejde. Det handlede om et svensk sagn, men det kendte jeg ikke noget til. Vor vært sagde tørt: Nå, degnen i Egens han kendte det nu nok!"

Det var vist et hip til den kvindelige degn!

Esther Jorgensen var lærer på Virupskolen fra 1963 - 1988

Må man køre på rulleskøjter i kirken?

Af Morten Skovsted

Jeg har været sognepræst i Hjortshøj i seks år og er derfor i gang med mine konfirmandhold nummer 13 og 14. Gennem disse år har jeg gang på gang tænkt på følgende citat:Vore dages unge elsker luksus.De har dårlige manerer, foragter autoritet,har ingen respekt for ældre mennesker og snakker, når de skulle arbejde.De unge rejser sig ikke længere op, når ældre kommer ind i et værelse.De modsiger deres forældre,skryder op i selskaber,sluger desserten ved spisebordet, lægger benene overkors og tyranniserer lærerne.Det er tydeligvis en kendt sag, at ungdommen er af lave, at tiden går sin skæve gang og at ingen tør tænke på, hvor det ender. Der var da også mange, der rystede på hovedet, da der for et par år siden var en konfirmand, der på rulleskøjter trillede til nadvers:
I moderat fart op ad midtergangen, hen til alteret, en diskret opbremsning og så modtog han brød og vin. Og kørte ned på sin plads igen. Under den følgende kirkefrokost, var der flere af de ældre kirkegængere, der spurgte - ikke forargede men nysgerrigt - om man godt måtte den slags. For det havde de dog aldrig set før.Citatet ovenfor stammer fra Sokrates og er altså 2400 år gammelt. Det er tankevækkende, fordi det siger noget om ældres opfattelse af unge, end det siger om tidens ungdom. Og det afslører, at der ikke er meget nyt under solen, heller ikke i den retning. Og vi bliver jo nok aldrig klogere, vi voksne. MEN: hvad enten det nu er et moderne fænomen eller ej, så skal jeg ikke lægge skjul på, at vor tids ungdom - også konfirmanderne - er: rodløse, egocentrerede, urolige, antiautoritære o.s.v. Og det er en tung udfordring, vi ældre generationer har læsset på deres skuldre ved at fjerne det fundament, fortidige slægter har kunnet bygge deres liv og identitet på. For det er jo OS, der har overladt dem til en rodløs tilværelse, fordi VI har skåret rødderne over til den tradition, som vel kunne være en spændetrøje, men som også kunne give mennesker tryghed i deres opvækst. Det er OS, der har tvunget dem til at være egocentrerede, for hvor skulle deres centrum være, hvis det ikke var dem selv? Hos forældrene, der ikke har tid nok? Hos Gud, som vi ikke har brug for mere? I lokalsamfundet som vi alligevel flytter fra, når vi bliver voksne? I familien, som vi sjældent føler os forpligtende bundet til? I partiet, som vores far og farfar stemte på?Det er OS, der lærer dem allerede fra børnehaven, at de selv skal tage ansvar og tage valg... og derfor kan de ikke være andet end egocentrerede.Det er OS voksne, der har sat dem, hvor de står. Det kan være svært for de unge at skulle leve med, og endnu sværere for os at forstå.Men hvor er det dog også vidunderligt!Vidunderligt at de er sådan. Vidunderligt at de har alle de muligheder. Vidunderligt at de er så gode til at bruge dem. Vidunderligt at de er så uroligt og eksplosivt levende og dygtige og nysgerrige og vidende og antiautoritære, fordi de både skal og kan og VIL selv. Fortiden er ikke, hvad den en gang var. Og det er de unge heller ikke. De er bedre. Det er klart, at jeg sagtens kan

være begejstret for den uregerligt udforskende og grænseløse ungdom, når jeg har dem tirsdag og torsdag morgen uden forpligtelser fra betænkninger, læseplaner, pædagogik og pensum. Jeg ved, at jeg er priviligeret og forkælet, fordi jeg kan tillade mig at gøre sammen med dem, hvad jeg vil. Og at jeg gør det nemt for mig selv ved ligefrem at dyrke denne løse form i bestræbelserne på at tilføre konfirmanderne flere oplevelser end viden. Fremfor at lære dem salmer udenad eller de ti bud bagfra og forfra, vil jeg hellere, at de efter deres konfirmandforløb har mærket Guds nærvær bare een gang, i tavshed under sang, bøn eller midt i en ophidset diskussion. Eller at de har følt en salme, eller er blevet forundrede eller berørte eller glade, eller bare har fået lyst til at spørge videre. Det kan være, at jeg ville blive klogere på ungdommens genvordigheder, hvis jeg skulle lære dem 9-tabellen og føre dem til eksamen i juni. Men fra det elfenbenstårn, hvor jeg befinder mig, bliver jeg nødt til at lade dette lille skrift være en uforbeholden kærlighedserklæring til Virupskolens konfirmander og deres spørgen og diskussionslyst og nysgerrighed og urolighed og tro og tvivl.Kære Gud! Send flere konfirmander.

P.S. Og svaret på spørgsmålet i overskriften og i sognegården den dag? Pågældende konfirmand blev aldrig i de år set offentligt uden sine rulleskøjter på fødderne. Da jeg for nylig så ham med sko på, kunne jeg næsten ikke kende ham. Han havde med andre ord hjul monteret på fødderne, da han gik i 7. klasse. Så for det første ville det havde været et fysisk overgreb at forbyde ham det. For det andet kørte han til og fra nadver med den største ydmyghed og andægtighed. Med den største naturlighed. Han tog det hele meget alvorligt. Så svaret var og er: Ja, det må man godt. Vi blander os principielt ikke i, hvad fodtøj folk har på, når de får til nadver. Måske der kunne opstå praktiske problemer, når styltер kommer på mode igen, men lad os tage den til den tid.

Morten Skovsted har været sognepræst i Hjortshøj siden 1997

En sang til Virupskolen

Af Soren Torp Nielsen

Vi samles i aulaen, på skoletorvet og i skolegården. Gron Skole, sommerferieafslutning, Red Barnet koncert og afsked med en afholdt skoleleder. Sammenhold og traditioner. Anledninger til at hele skolen mødes - det styrker fællesskabsfølelsen og sammenholdet.

Ved disse samlinger, hvor vi ofte er 500 - 600 elever og personale, er sangen et vigtigt element. Vi har sunget mange sange, rigtig mange. Linda har siddet ved flygelet og Stefan har igennem 25 år spillet på harmonikaen.

Jeg havde i mange år tænkt, at vi burde have vores egen skolesang, en Virupskolesang. En sang, som vi kunne synge igen og igen, lave nye vers til og en sang som vi kendte og kunne næsten udenad.

Efter et år med ombygninger, støv, skidt, klasserokeringer og rod, skulle vi have en fælles oprydningsdag med efterfølgende fællessamling på skoletorvet. Byggeriet var ved sin afslutning. Melodien var færdig og jeg havde kun tre eller fire vers, men nogle af kollegerne syntes at sangen var god og at den skulle vi da synge som afslutning på oprydningsdagen. Det gik fint.

Derefter skulle sangen skrives færdig. Alt skulle med: børns forskellighed, naturen, den gode stemning imellem eleverne og det allerbedste ved at gå i skole: ferierne. Sangen blev herefter færdigskrevet ved hjælp af flere kollegers og endda min kones ihærdige hjælp med forslag til verselinjer.

Nu er den her og vi har allerede haft glæde af den ved flere lejligheder. Eleverne synger den så taget løfter sig på skoletorvet.

Jeg håber at den kan bringe glæde og fællesskab ind i mange fællessamlinger fremover.

Soren Torp Nielsen har været lærer ved skolen siden 1991.

Virupskolesangen

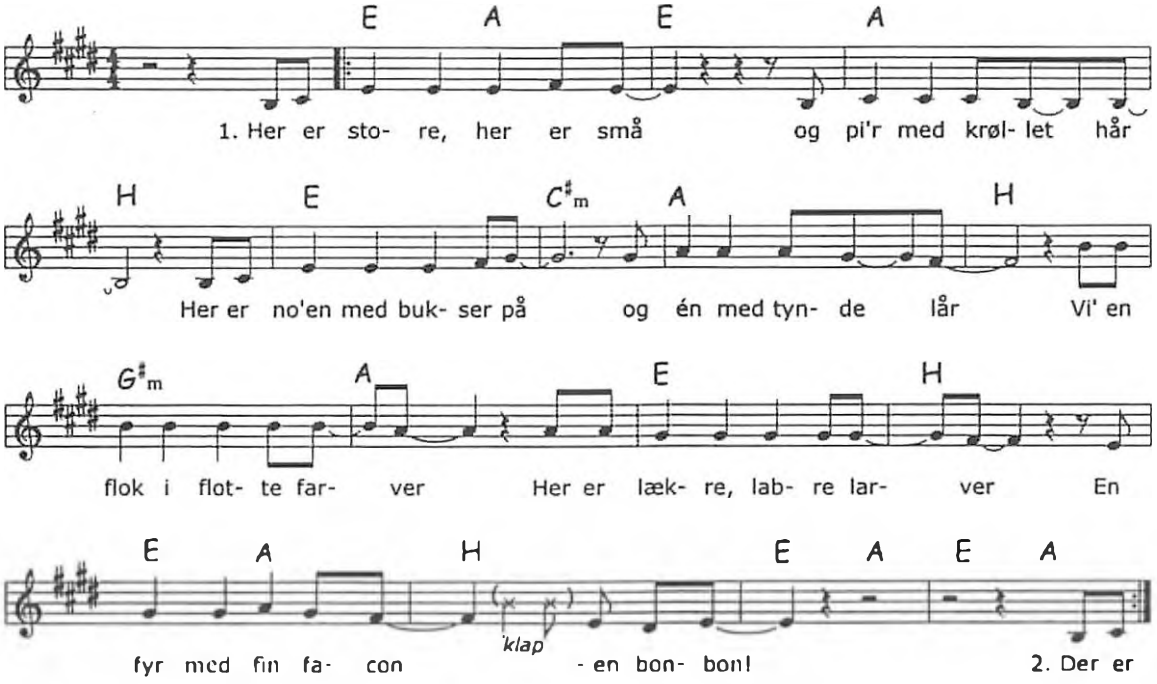

1. Her er store her er små,
og pi'r med krollet hår.
Her' nogen med bukser på,
og én med tynde lår.
Vi er en flok i flotte farver.
Her er lækre labre larver.
En fyr med fin facon
- en bon-bon.

2. Der er meget vi får lært
Musik med mer' og dansk.
Tysk er ikke særlig svært,
det' bare udenlandsk.
Nogen born kan li' at regne,
Der er andre, som vil tegne.
Noget for enhver
- sker der her.

3. Så det end'lig frikvarter
Vi kan gore, hvad vi vil.
Det er der det hele sker:
med snak og sjov og spil.
Én der løber, én der falder,
en der driller, en der kalder:
Kom her hen til mig:
- Skal vi leg'?

4. Og hvis nu der blir lidt knas,
og én blir rigtig sur.
Så laver vi noget spas,
det eneste der dur.
Skal vi være gode venner?
Kom og ræk mig dine hænder.
Vi skal den samme vej
- du og jeg.

5. Og vi har en bæk med vand,
hvor fugle går i bad.
Se blot vores pelikan:
den smiler og er glad.
Vi samler skidt og skrald i spande,
og vi renser bækkens vande.
For orm og kryb vi må
- passe på.

6. Det bli'r sommer, det bli'r grønt,
og vi får alle fri.
Det er ferie, det er skønt!
Så' et skolear forbi.
Og vi ses! Farvel så længe!
Lad en herlig hilsen hænge,
når vi går herfra:
- højt hurra!

Tekst/Musik: Søren Torp (2003)

Efterskrift

Som ny skoleleder på Virupskolen, har dette jubilæumsskrift været en kærkommen gave til at få en fornemmelse af det arbejde og den udvikling, der er grundlaget for den skole vi kender i dag.

Mange har bidraget med historier og personlige erfaringer fra de 40 år der er gået. Ingen tvivl om at skolen har haft en betydningsfuld rolle i lokalsamfundet, og det vil blive vores opgave at sikre, at den fortsat har det i årene fremover.

I den forbindelse er det en stor glæde at opleve den store opbakning omkring forberedelserne til skolens jubilæum. Dette er sket i form af en fantastisk indsats fra både tidligere og nuværende ansatte på skolen, samt fra byens borgere i forbindelse med planlægningen og afviklingen af jubilæumsugen.

Jeg vil her gerne sige tak til K. E. Mortensen, Ove Overgaard Nielsen og Frode Nielsen for det store arbejde de har lagt i tilblivelsen af jubilæumsskriftet. Endvidere skal der lyde en stor tak til følgende for den utrættelige indsats i forbindelse med forberedelserne af jubilæumsfesten - ikke mindst har opsporingen af gamle elever krævet meget arbejde: Ingeborg Fisker, Kirsten Skriver, Britta Jensen, Jytte Nielsen, Hanne Rosenstedt og Bente Mondrup. Også tak til de øvrige medlemmer af jubilæumsudvalget, samt de mange der har hjulpet og bidraget med både stort og småt. Til sidst retter jeg også en tak til skolens personale for engagementet og arbejdsindsatsen ved jubilæet.

Virupskolen har ry for at være en udviklingsorienteret skole der, trods en kategorisering som en mindre landsbyskole, i mange tilfælde har medvirket til den generelle pædagogiske udvikling i Århus Kommunale Skolevæsen.

Netop placeringen som landsbyskole ser jeg som en af skolens stærke sider i det pædagogiske arbejde, ikke mindst på grund af kontakten til og opbakningen fra lokalsamfundet.

En anden forudsætning for et godt pædagogisk arbejde, er de fysiske rammer.

Det er derfor med meget stor glæde og begejstring at vi kan præsentere Virupskolen nyombygget og renoveret i sit 40. jubilæumsår, så den er klar til at virke som en moderne skole, der er tilpasset de fleste krav til nutidens undervisningsformer.

Et flot og visionært arbejde af skolens ledelse, medarbejdere og bestyrelse er gået forud.

Alt i alt må jeg sige, at betingelserne for at få en god start på de næste 40 år så afgjort er tilstede, og jeg ser frem til et godt samarbejde omkring skolens fortsatte udvikling med skolens ansatte, elever, forældre og øvrige interessenter.

Erik Mønster

